

Professor Steen en vriendjes



Voorbeeldmateriaal:

Thema Kerst

*Hogere Orde Denkvaardigheden
& Onderzoeken*

Groep 1 t/m 4



Exemplarisch Materiaal

Binnen de onderwijsvisie van **Begaafd Onderwijs** speelt het actief ontwikkelen van goede denkvaardigheden een grote rol.

Voor groep 1 tot en met 4 gebruiken we *onder andere* de analytische, kritische en creatieve denksleutels en graphic organizers.

In dit document zie je op welke manier je met de 'Professor Steen & Vriendjes' -materialen aan de slag kan in jouw (plus)klas.

Binnen het thema 'Kerst' vind je activiteiten die het analytische, kritische en creatieve denken van de leerlingen aanspreken en ontwikkelen.

Dit voorbeeldmateriaal dient ter inspiratie.

In de jaaropleiding Begaafd Onderwijs leer je onder andere hoe je zelf met het grootste gemak dit soort activiteiten ontwikkelt.

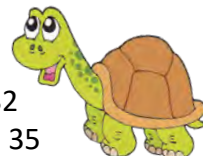
Ook ontvang je volledig uitgewerkte themaprojecten en alle materialen om zelf thema's op deze manier vorm te geven.



Overzicht Activiteiten

☐ Activiteiten Saartje Schildpad:

- Woordspin over een Klassencadeau. Blz. 09
- Zintuigen sleutel bij het prentenboek 'de Kleine Kerstboom' Blz. 12
- Categoriseren sleutel: Twintig sneeuwvlokken in groepjes sorteren. Blz. 14
- Deel-van-het-geheel sleutel: Delen van een goed versierde kerstboom. Blz. 19
- Vergelijken sleutel: vergelijk de den en de spar. Blz. 21
- Cyclus sleutel: Onderzoek naar cyclus van een Amaryllis. Blz. 2
- Tijdlijn Sleutel: We maken een 'kleine-hulpjes' Advent kalender. Blz. 32
- Verhaallijn + 5W1H sleutel: We bedenken ons eigen feestverhaal. Blz. 35
- Oorzaak/Gevolg sleutel: Kerst-Oorzaak-Gevolg-Puzzel-Party! Blz. 47



☐ Activiteiten Professor Steen:

- Mindmap sleutel: Een mindmap over Kerst. Blz. 56.
- Stappenplan sleutel: Een nieuw hoofddeksel voor de Kerstman. Blz. 58
- Actie/Reactie sleutel: Proefjes met waxinelichtjes. Blz. 68



☐ Activiteiten Walter de Wijze Uil:

- Feiten & Meningen sleutel: Kerst-Feiten/Meningen-sorterspel. Blz. 70
- Stelling/Argumenten/Conclusie sleutel + Voordelen Nadelen sleutel. Blz. 79
- Beste Keuze Sleutel: De mooiste kerstboom. Blz. 85

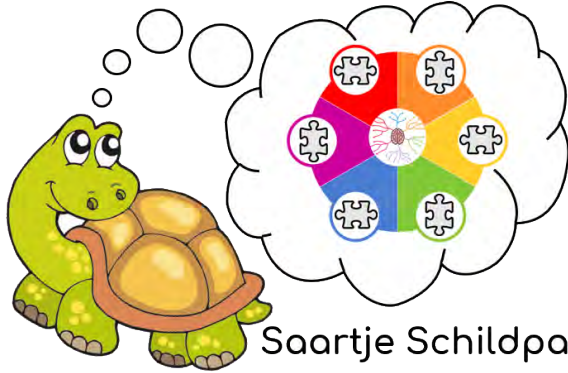


☐ Activiteiten Aapje Akos:

- Alfabet sleutel. Blz. 89
- Combinatiesleutel. Een nieuw kersthapje! Blz. 90
- Ander gebruik sleutel: Oude ski's in een nieuw jasje. Blz. 91
- Bouwsleutel: We verbouwen de klas tot een kerststal. Blz. 92
- Zo kan het ook - sleutel: Hoe start het kerstfeest? Blz. 93
- Dat is gek!? sleutel: De kerstman in een zwembroek? Blz. 94
- Groter of Kleiner sleutel: Waarvoor vervangen we de kerstboom? Blz. 96
- Voorspellingsleutel: Hoe vieren we kerst in de toekomst? Blz. 97
- Muursleutel: Het kan niet, maar zit toch in ons kerstfeest! Blz. 98
- Wat als...? Sleutel: Kerst in de zomer? Blz. 99
- Hoe...? Sleutel: Lekker feest zo zonder mensen... Blz. 100
- 1+1=een idee sleutel: kerstkoekhapen in een kattenpak? Blz. 101
- Vraagsleutel: Het antwoord is kerstboom. Blz. 102
- Nietus sleutel: Dat mag helemaal NIET! Blz. 103
- Plaatjesleutel: Je naam in Kerstletters. Blz. 104



Professor Steen & Vriendjes



Saartje Schildpad

- o Verdeelt informatie in stukjes om het beter te begrijpen.
- o Zoekt en herkent patronen.
- o Plakt stukjes informatie aan elkaar om het geheel te begrijpen.



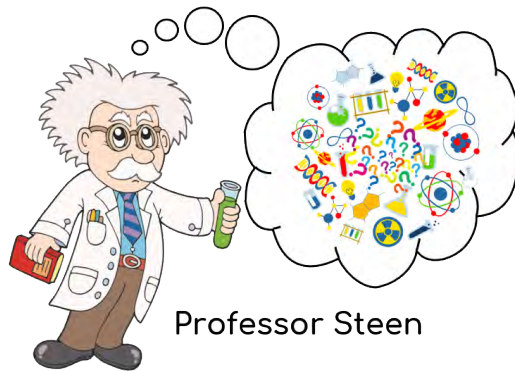
Walter de Wijze Uil

- o Denkt diep na over wat hij ergens van vindt.
- o Bedenkt wat de beste keuze is en waarom.
- o Gaat op zoek naar de voordelen en de nadelen van een idee of plan.



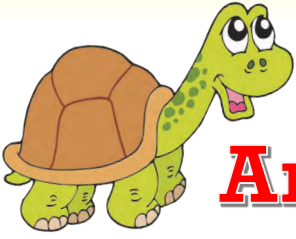
Aapje Akos

- o Verzint veel ideeën.
- o Verzint gekke ideeën.
- o Verzint steeds echt andere ideeën.
- o Plakt nog nieuwe ideetjes aan al eerder verzonden ideeën.



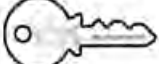




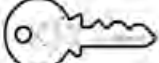
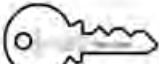


Professor Steen

- o Stelt al maar vragen.
- o Verzamelt en bestudeert informatie om antwoorden op vragen te vinden.
- o Voert proefjes en experimenten uit om antwoorden op vragen te vinden.
- o Maakt een plan voordat hij aan een onderzoek begint.
- o Laat graag aan anderen zien wat hij heeft gedaan en geleerd.
- o Denkt na een onderzoek na, over hoe het is gegaan en wat beter zou kunnen.



Negen Sleutels van Saartje Schildpad






Analytische denksleutels

Sleutel	Omschrijving
	Woordspun Sleutel: Gebruik de woordspun om even snel te associëren. De mindmap is de uitgebreide variant van een woordspun
	Zintuigen Sleutel: Wat zeggen je zintuigen je over een stelling, onderwerp, thema?
	Categoriseren Sleutel: Deel de informatie of een onderwerp op in verschillende categorieën. Stel vragen per categorie of zoek per onderdeel naar informatie.
	Deel v.h. Geheel Sleutel: Orden de informatie zo dat het geheel uit de onderdelen duidelijk wordt - Of... welke delen maken het geheel?
	Vergelijken Sleutel: Vergelijk 2 of 3 onderdelen met elkaar
	Cyclus Sleutel: Stel vragen waarbij het antwoord kan worden weergegeven in een cyclus.
	Tijdlijn Sleutel: Geef de chronologische volgorde van de gebeurtenissen weer
	Verhaallijn sleutel: Wat zijn de belangrijkste punten—de hoofdlijnen—in de tekst / bij dit thema
	Oorzaak – Gevolg Sleutel: Welke oorzaken en gevolgen kunnen worden genoemd voor een bepaalde gebeurtenis



Vijf Sleutels van Walter de Wijze Uil

Kritische denksleutels

Sleutel	Omschrijving
	Feiten & Meningen Sleutel: Onderscheid leren maken tussen feiten en meningen.
	S.A.C. Sleutel: (stelling – argumenten – conclusie) Het onderbouwen van je mening door argumenten te noemen voor je conclusie
	Feiten & Conclusie Sleutel: Op welke feiten is de conclusie gebaseerd? Of... welke conclusie kun je trekken n.a.v. de genoemde feiten?
	Beste Keuze Sleutel: Bepaal uit een aantal mogelijkheden de beste keuze door de mogelijkheden aan criteria te toetsen.
	Voordelen – Nadelen Sleutel: Benoem voordelen en nadelen van een bepaalde keuze of een bepaald idee











Zes Sleutels van Professor Steen

Analytische denksleutels

Onderzoek doen

Sleutel	Omschrijving
	Stappenplan sleutel: Breng structuur aan in een onderwerp, taak of opdracht door de verschillende stappen te herkennen en te benoemen.
	Actie - Reactie Sleutel: Stel vragen waarbij je voor het antwoord op zoek gaat naar de gevolgen van een bepaalde gebeurtenis of situatie.
	Grafiek Sleutel: Informatie uit tabellen, grafieken, diagrammen halen of informatie weergeven in tabellen, grafieken, diagrammen
	Vijf W's en één H Sleutel: Start een project of een onderzoek met het stellen van vragen. Wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe?
	Gevolgen Sleutel: De gevolgen onderzoeken van een bepaalde (fictieve of reële) gebeurtenis.
	Mindmap Sleutel: Gebruik de mindmap om de voorkennis te activeren of voor het maken van aantekeningen tijdens een onderzoek.

Creatieve denksleutels

Vijftien Sleutels van Aapje Akos



Sleutel	Omschrijving
	Alfabet sleutel: Kies een onderwerp of thema en maak een alfabetische lijst bij dit onderwerp of thema.
	Combinaties sleutel: Combineer de eigenschappen van twee verschillende voorwerpen en maak er een nieuw voorwerp van.
	Ander gebruik sleutel: Bedenk op welke andere manieren alledaagse voorwerpen gebruikt kunnen worden.
	Bouwsleutel: Los met de beperkte middelen die je tot je beschikking hebt een bouwkundig probleem op.
	'Zo kan het ook' sleutel: Beschrijf verschillende manieren waarop je een opdracht of activiteit uit kunt voeren.
	'Dat is gek!' sleutel: Bedenk verschillende redenen voor het bestaan van een bepaalde gekke situatie.
	GOK sleutel: Verander een onderwerp of object door delen ervan aan te passen. Maak de delen groter, kleiner of voeg er iets aan toe of haal iets weg.
	Voorspellings sleutel: Voorspel hoe bepaalde voorwerpen of situaties er in de toekomst uitzien.
	Muursleutel: Verzin alternatieven voor dingen die 'vast staan'. Bedenk op welke manier vaste overtuigingen toch anders kunnen.
	'Wat als...?' sleutel: Zoek antwoorden op 'Wat als...?' vragen
	'Hoe... zonder...?' sleutel: Zoek zo veel mogelijk antwoorden op verschillende 'Hoe... zonder...?' vragen.
	'1+1=een idee' sleutel: Verzin zoveel mogelijk ideeën voor de uitvoering van een opdracht waarbij je denkt aan een willekeurig gekozen woord in combinatie met de opdracht.
	Vraagsleutel: Het antwoord is gegeven. Verzin vragen bij dit antwoord.
	'Nietus' sleutel: Stel vragen waarin woorden als 'niet' of 'nooit' of 'geen' in voorkomen. Verzin antwoorden op die vragen.
	Plaatjes sleutel: Verwerk de lijnen op het blad in een tekening over het thema of onderwerp waaraan we werken in de klas





Graphic Organizers

BIJ DE DENKSLEUTELS



Kring of Kleine Groep - Doe het zo:

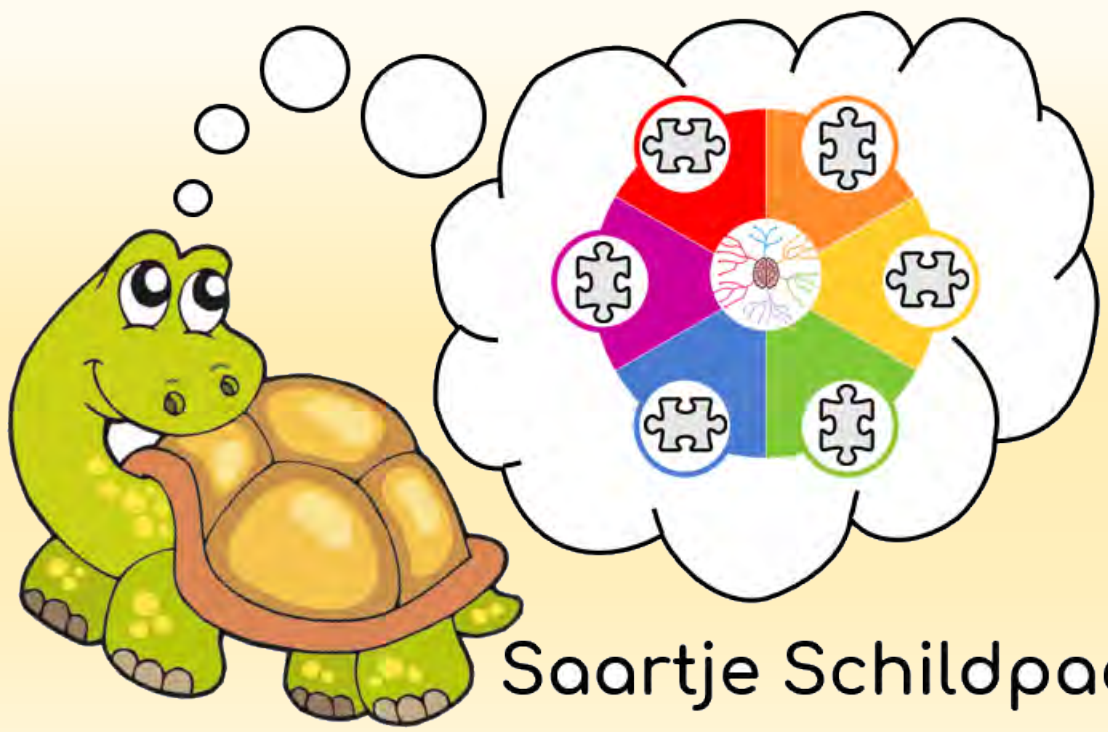
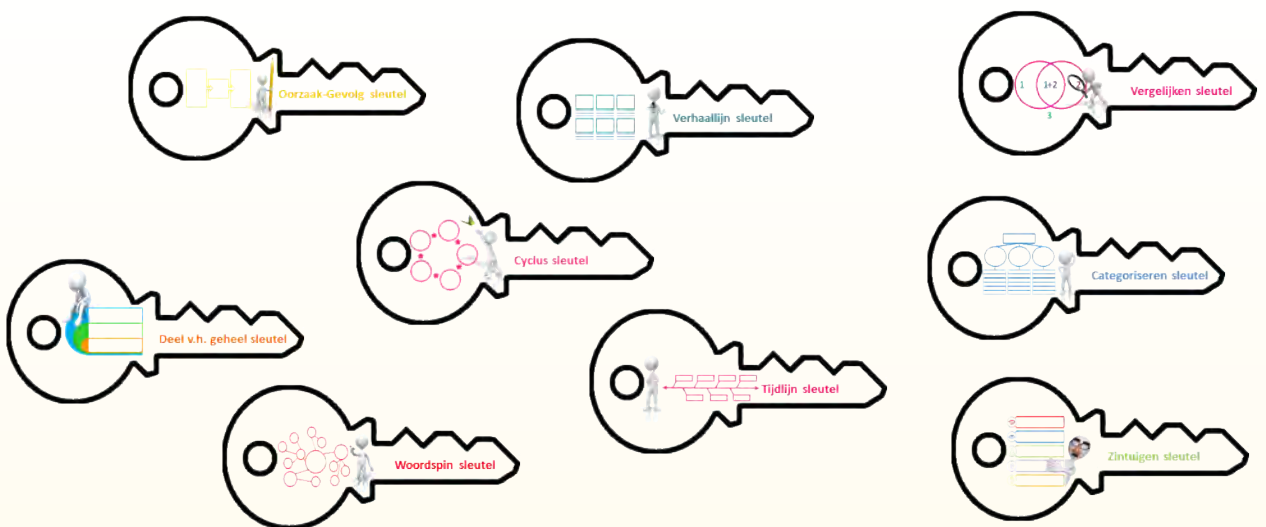
1. Gebruik de 'Organizer-onderdelen'.
2. Elke organizer heeft een duidelijke titel. Bereid de titelkaart voor.
3. Bedenk vooraf hoe het eindresultaat van de organizer er ongeveer uit moet komen te zien.
4. Maak een keuze of de informatie al vooraf gegeven wordt of dat de kinderen deze zelf gaan bepalen.
 - a) Informatie op de 'organizer onderdelen': woorden, plaatjes of qr-codes naar filmpjes al op de onderdelen.
 - b) Eerst de informatie: voorlezen, filmpje kijken, gesprek voeren. Hierna samen de organizer onderdelen vullen met informatie.
 - c) Informatie op aparte kaartjes die de kinderen op de juiste plek in de organizer plaatsen. (verschil met A is dat hier een blanco organizer is neergelegd en bij A de organizer nog moet worden opgebouwd.)
5. Vertel aan het begin van de activiteit op welke manier gedacht gaat worden: zoals Saartje, Walter of professor Steen.
6. Laat zien welke denksleutel er bij hoort. Neem de eigenschappen van de manier van denken door met de kinderen.
7. 'Maak' samen de organizer.

Hoekenwerk of Werkblad - Doe het zo:

1. Bedenk opdrachten bij de denksleutels.
2. Bedenk de manier waarop de kinderen de Graphic Organizer van de denksleutel maken:
 - a) De kinderen 'organiseren' materialen door ze in een organizer neer te leggen.
 - b) De kinderen stempelen, tekenen en schrijven in een werkblad.
 - c) De kinderen beantwoorden vragen of maken een opdracht en de informatie die ze daarvoor nodig hebben staat in een 'ingevulde' organizer: De Organizer-onderdelen bevatten al de tekst/plaatjes/QR-codes naar filmpjes etc.
3. Maak goed duidelijk in de hoek 'op welke manier' er gedacht gaat worden en wat dat betekent.
4. Maak ook de 'criteria voor succes' duidelijk. Op welke manier leren de kinderen wanneer de opdracht goed is uitgevoerd?

Doen en Uitvoeren - Doe het zo:

1. Bedenk opdrachten bij de denksleutels.
2. Bedenk de manier waarop de kinderen een onderdeel van de Graphic Organizer zijn:
 - a) Laat ze fysiek plaatsnemen op een plek in de ruimte: bijvoorbeeld voor elke stap in het spijsverteringssysteem een kind dat uitbeeldt wat er gebeurt.
 - b) De kinderen leggen objecten op een plek in de klas: twee hoepels over elkaar als Venn diagram en dan de schoenen vergelijken: veterschoenen, klittenbandschoenen en buiten de hoepels bv de instapschoenen.
 - c) De kinderen knutselen, tekenen, schilderen in groepjes onderdelen van de organizer: bij het thema dieren knutselen de kinderen in drie groepen verschillende dieren in de lucht, op het land en in het water. De knutselwerkjes worden in de categoriseren organizer geplaatst.



Saartje Schildpad

- Verdeelt informatie in stukjes om het beter te begrijpen.
- Zoekt en herkent patronen.
- Plakt stukjes informatie aan elkaar om het geheel te begrijpen.



Opdracht

Woordspin-Sleutel

Wat vragen wij voor Kerst voor in de klas? Denk met elkaar na over een mooi klassencadeau. Wat voor soort cadeautjes kunnen we bedenken? Wat zijn voorbeelden bij die soorten?

Doe het zo:

1. Verzamel folders met Decemberaanbiedingen voor kinderen (de bekende winkels hebben de folders ook als download op de website)
2. Leg een groot cadeau in de klas op de grond, of midden op tafel. Vertel dat we gaan denken als Saartje. Vraag de kinderen wat voor soort cadeautjes er allemaal zijn. Een 'soort' is een groep, is iets waar veel verschillende van zijn. "Een spelletje bijvoorbeeld: er zijn veel verschillende spelletjes. (leg het 'spellen'-label bij het cadeau) Wat zijn nog meer soorten cadeautjes?"
3. Kijk waar de kinderen mee komen. Leg de genoemde onderdelen rondom het cadeau. (Voorbeelden van labels op vlg. blz.)
4. Laat de kinderen plaatjes van cadeautjes uit de folders knippen. Laat ze de knipsels op de juiste plek bij het juiste label op tafel of op de grond leggen. Of: Hang groot vel aan de muur (minimaal A2) met in het midden een cadeautje en eromheen benoemen jullie samen de labels en kinderen plakken de uitgeknipte cadeautjes op de juiste plek op het vel)
5. Neem alle geknipte ideeën door. *(Eventueel te gebruiken in combinatie met evaluatieschema-sleutel om beste cadeautje uit te kiezen.)*



Criteria voor Succes

- Actief meegedaan met bedenken soorten cadeautjes.
- Minimaal 3 cadeautjes per soort uitgeknipt.
- Netjes geknipt en geplakt.





Soorten cadeautjes - voorbeeld labels



Poppen en Figuren



Bouwen en Constructie



Spellen



Puzzel en Denkspel



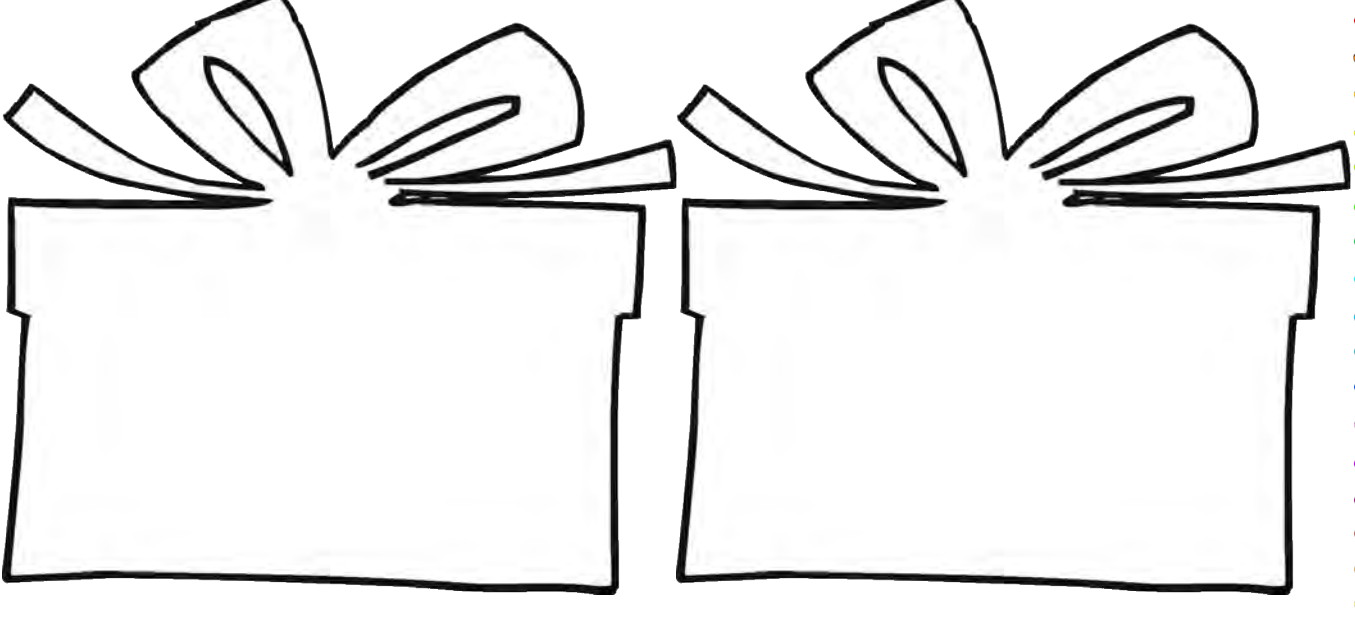
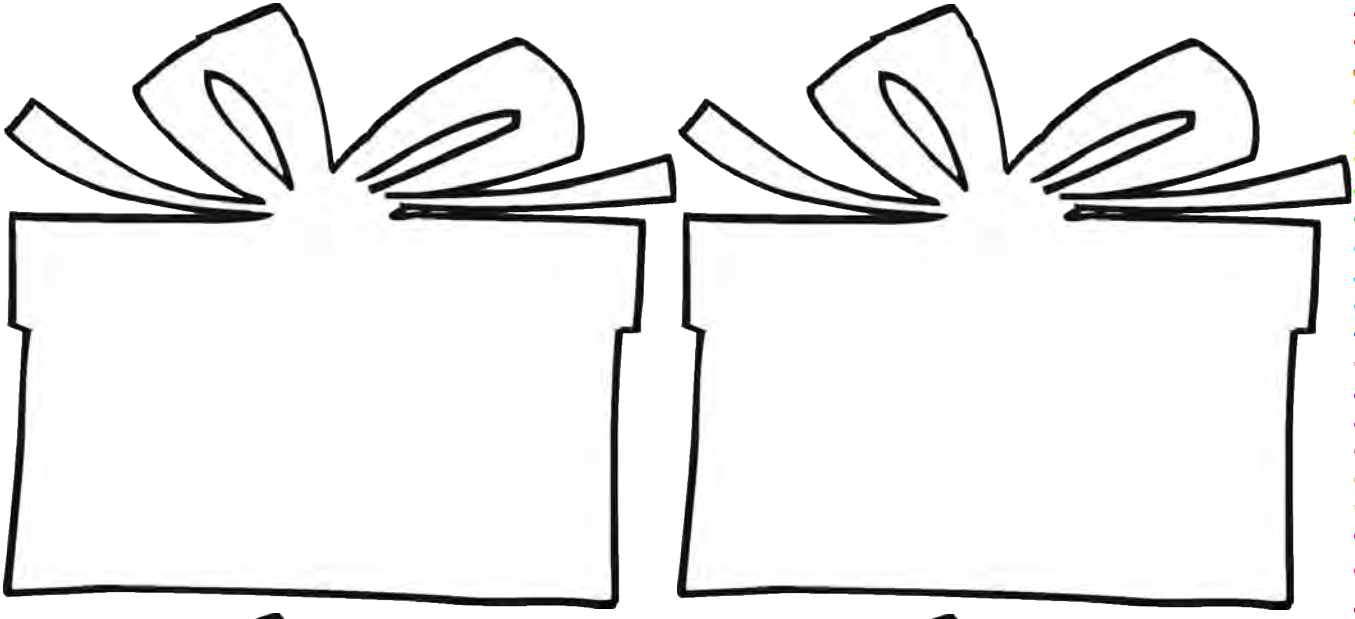
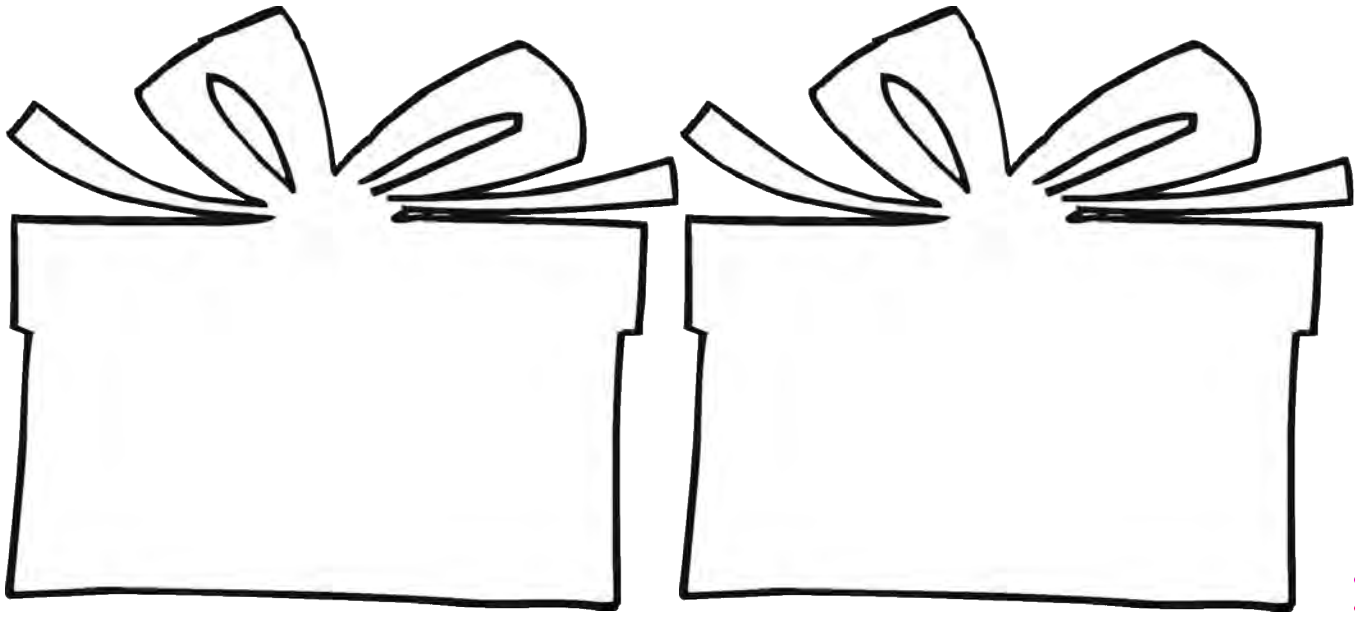
Buiten-spel



Bakken en Snoepen



Soorten cadeautjes - blanco labels





Opdracht

Zintuigen-Sleutel

Lees het boek 'De Kleine Kerstboom' voor. Stel steeds de vraag: Wat ruikt, voelt, hoort, ziet en proeft... de bakkerskerstboom, de groentemankerstboom, de slagerskerstboom, de kapperskerstboom en de marktplein-kerstboom?

Doe het zo:

1. Lees het prentenboek voor of bekijk het op YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=pIMFfBHeNx0>
2. Vertel de kinderen dat we gaan denken als Saartje. Herhaal hoe Saartje ook alweer denkt. Laat de denksleutel zien. "Welke sleutel is dit? Wat betekent dit?"
3. Stel tijdens het voorlezen steeds de vraag: Wat ruikt, voelt, hoort, ziet en proeft... de bakkerskerstboom, de groentemankerstboom, de slagerskerstboom, de kapperskerstboom en de marktplein-kerstboom?
4. Kleine Boom wordt aan het eind een Kerstmanboom en kleine boom is daar heel blij mee. Vraag nu: Welke boom zou jij willen zijn?
5. Wat ruik, voel, hoor, zie en proef je als die boom?
6. Vervolgopdracht kan zijn dat ze in plaats van een kerststukje hun zelfbedacht boompje gaann maken: een kersttak in een pot en dat ze dan speciale versierselen maken bij hun eigen verzonnen boom.
7. Of druk de volgende bladzijde op A3 af en laat er zelfgemaakte ornamenten op plakken.



Criteria voor Succes

- Actief meegedacht met de zintuigen-vragen.
- Eigen Boom verzonnen.
- Eventueel:* Versierselen eigen boom maken goed duidelijk wat voor boom het is.



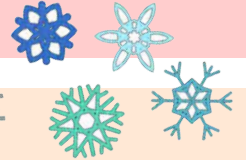




Opdracht

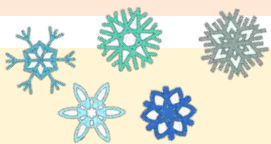
Categoriseren-Sleutel

Bedenk met elkaar een manier om de twintig sneeuwvlokken op kenmerken in groepjes te delen. Bedenk dan per groepje weer kleinere groepjes. Leg de kaartjes overzichtelijk op tafel neer.



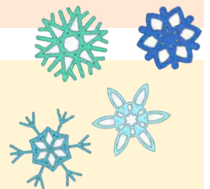
Doe het zo:

1. Wist je dat geen een sneeuwvlok hetzelfde is? Elk vlokje is helemaal origineel zijn eigen vlokje. Net als kinderen eigenlijk.
2. Vertel dat we gaan denken als Saartje. Hoe is dat ook alweer?
3. Neem de sneeuwvlokjes erbij en leg ze goed in het zicht op tafel. "Dit zijn 20 sneeuwvlokjes en geen eentje is hetzelfde! Sommige lijken wel erg op elkaar." Vraag welke twee bijvoorbeeld op elkaar lijken.
4. Vraag of iemand een idee heeft om de vlokjes te verdelen in groepjes en welke we dan bij elkaar leggen. Dit is een analytische denkopdracht omdat er niet maar 1 juiste manier is.
5. Afhankelijk van het niveau van de leerlingen laat je ze dit in groepjes met elkaar uitvogelen of maak je dit een begeleide activiteit aan de instructietafel.
6. Zorg er voor dat de vlokjes gestructureerd als een organizer komen te liggen (of opgeplakt?)
7. Eventueel: De groepjes maken zelf ook 20 kaartjes met unieke voorwerpen: kerstballen, cadeautjes, kerstbomen etc. zie kopieerblad.



Criteria voor Succes

- Minimaal drie categorieën in de organizer opgenomen.
- Logische categorieën: alle vlokjes zijn te verdelen in deze categorieën.
- Binnen elke categorie weer minimaal 2 kleine groepjes gemaakt.
- Logische kleine groepjes: weer duidelijk verdeeld op een eigenschap.
- Bonus: De twintig vlokjes duidelijk in de vorm van de organizer neergelegd of vastgeplakt.

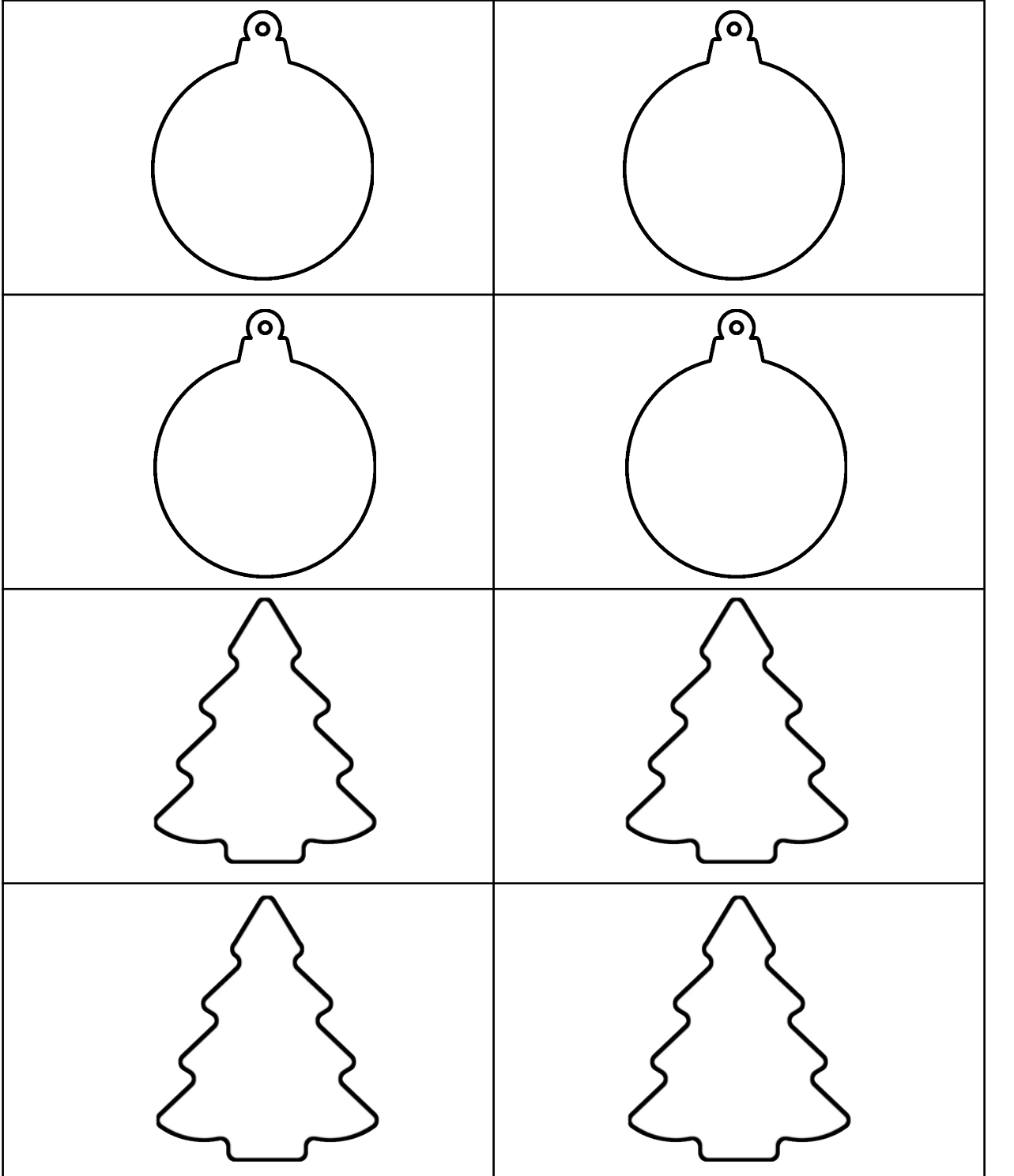






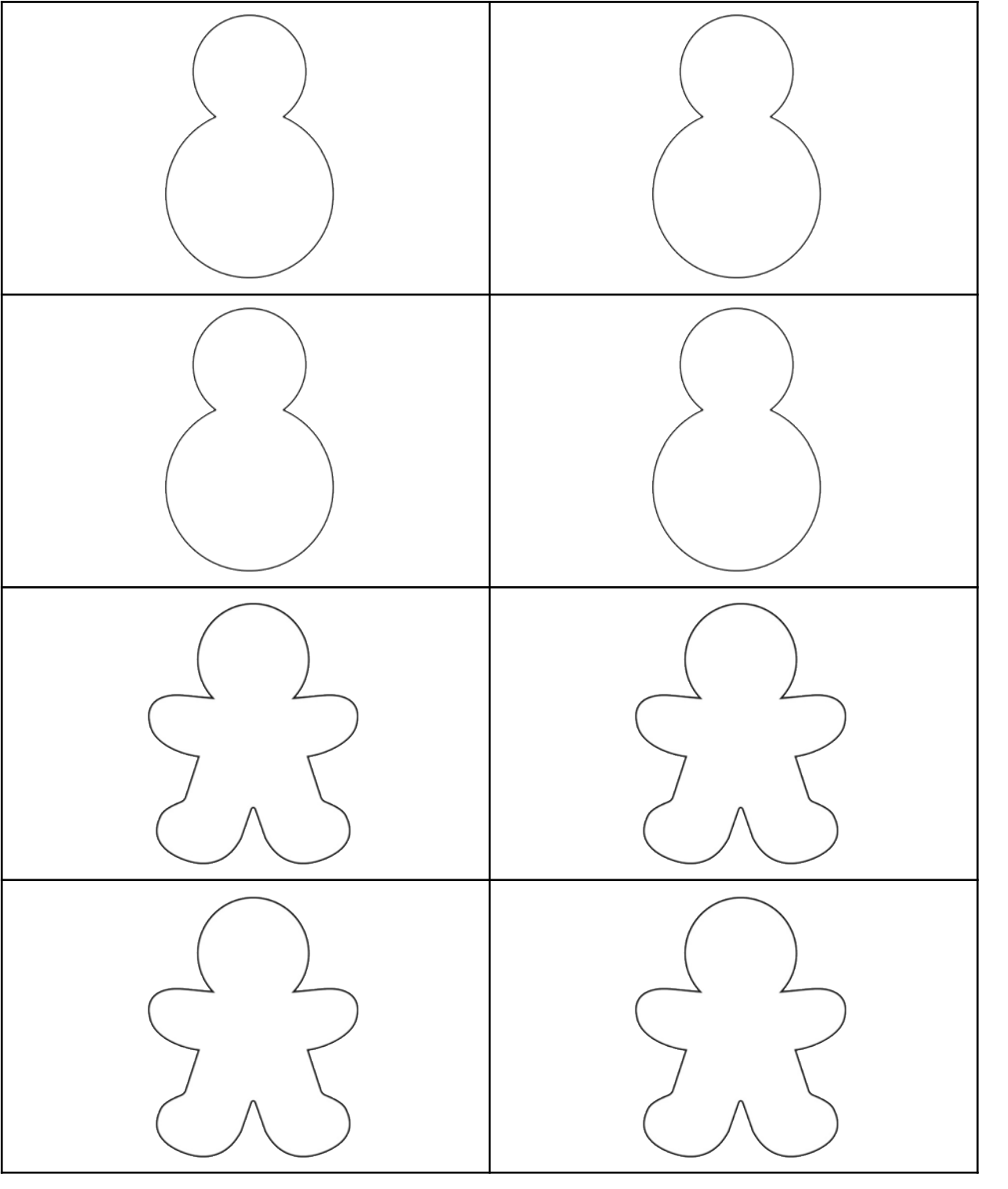
Kopieerblad

Verdeel de klas in groepjes van vier. Elk groepje krijgt vier kaarten met vier keer een voorwerp erop. In totaal dus 16 kaartjes met hetzelfde voorwerp per groepje. Elke leerling versiert vier keer het voorwerp: telkens anders. Zo krijgt elk groepje zestien versierde kaartjes. Laat vervolgens de groepjes elkaars kaarten Categoriseren.
Alternatief: kinderen kiezen in groepje zelf welk voorwerp ze gebruiken.



Kopieerblad

Categoriseren sleutel

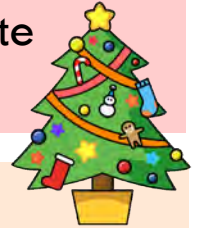




Opdracht

Deel-van-het-geheel-Sleutel

Wat zijn de onderdelen van een goed versierde kerstboom?
Welke elementen moeten aanwezig zijn om het de mooiste boom van de wereld te maken?



Doe het zo:

1. Doe deze opdracht voor het versieren van de kerstboom. Het zou mooi zijn als de kale boom al in de klas aanwezig is.
2. Vertel de kinderen dat we gaan denken als Saartje. (Wat betekent dat ook alweer?)
3. Laat de organizer zien en leg uit wat er staat. Wijs op de echte boom de verschillende delen die de organizer benoemen aan.
4. Maak groepjes van vier. Leg bij elk groepje de organizer neer en laat de groepjes de vragen met elkaar bespreken. Stimuleer de kinderen zoveel mogelijk antwoorden per vraag te verzinnen. (Groep 3/4 - schrijven de kinderen de ideeën in de organizer?)
5. Laat elk groepje van een 'deel' aangeven wat zij hadden bedacht. Noteer de antwoorden in de organizer. Vraag per deel of groepjes nog aanvullingen hebben.
6. Eventueel: laat elk kind een ding uitkiezen dat in de boom hoort en bedenk welke opdracht ze met dat woord krijgen (stempelen? Letter prikken? letterbak? Etc.)

Criteria voor Succes

- Resultaat laat duidelijk inzicht zien in wat er in een mooi versierde kerstboom gaat.
- Per deel is er dieper gedacht dan alleen de eerste paar voor de hand liggende antwoorden.



Kerstboom versieren



wat komt bovenaan de boom?

wat komt allemaal in de boom?

wat komt onderaan de boom?

wat komt onder
de boom?



Opdracht

Vergelijken-Sleutel

Bekijk de dennentak en de sparrentak en de dennenappel en sparrenappel. Wat zijn overeenkomsten? En welke verschillen zie je?



Doe het zo:

1. Bekijk het filmpje over de den en de spar op <https://schooltv.nl/video/den-en-spar-wat-is-het-verschil-tussen-een-den-en-een-spar/>
2. Leg de dennen- en sparrentakken en dennen- en sparrenappels op de tafels. Geef de kinderen tijd om te voelen, ruiken, kijken.
3. Vertel dat we gaan denken als Saartje. Saartje houdt van dingen vergelijken. Ze kijkt naar welke dingen hetzelfde zijn - ze kijkt naar eigenschappen die en voor het ene, en voor het andere waar zijn. Vraag: 'Allebei de takken hebben groene naalden. Klopt dit? Is dit een overeenkomst? Is de eigenschap dat er groene naalden aan de tak zitten waar voor beide takken?' Saartje kijkt zoekt ook naar verschillen: 'wat is anders aan deze tak dan aan deze tak?'
4. De kinderen gaan nu op zoek naar twee overeenkomsten en twee verschillen. Bespreek met elkaar welke overeenkomsten en verschillen de groepjes vonden.
5. Eventueel: doe nu de dennenappel-proef van milieu Educatie Den Haag

Criteria voor Succes

- Juiste verschillen benoemd
- Juiste overeenkomsten benoemd



1

Raar maar waar!

Heé, effe een rare vraag.....

Kunnen dennenappels het weer voorspellen?

Komt er regen of blijft het droog?



Het experiment

Wat heb je nodig?

- 2 dennenappels
- bakje water

Neem 2 dennenappels.

Leg ze naast elkaar. Bekijk ze nu eens goed.

Zien ze er het zelfde uit?

Leg nu één dennenappel op een droge, warme plek, bijvoorbeeld op de vensterbank in de klas.

Doe de andere dennenappel in een bakje water.

Kijk over een paar uurtjes eens wat er is gebeurd.

Leg de dennenappels nu weer eens naast elkaar.

Zie je verschil? Wat heeft dit nu te maken met het Weer?

Je kan de dennenappel aan een koordje buiten hangen.

Dan kan hij het weer voorspellen.

Want hoe denk je dat de dennenappel eruit ziet wanneer het regenschuldig weer is? En hoe wanneer de zon lekker schijnt?

Hoe zit dat dan?

Onder de schubben van de dennenappel zitten de zaadjes. Bij een jonge boom zijn de dennenappels nog groen en zijn de schubben gesloten. Wanneer het erg droog is wil de boom overleven en zorgt dat de kegel open gaat en de zaadjes eruit vallen.

Bij vocht krimpen de schubben aan de binnenkant en rekken uit aan de buitenkant, dennenappel gaat open. Bij droog weer gaat het andersom.

Een versje: **Het dennenappel weerbericht**

*Kom je in het bos
een dennenappel tegen
dat zegt hij: het wordt droog
of zegt hij: er komt regen hij
doet zijn schubben open
of hij doet zijn schubben dicht
zo geeft hij dan
het dennenappel-weerbericht.*

*Daar komen de kabouterfjes
je ziet het gras bewegen
ze hebben elk een paraplu
want ja, er komt dus regen
want elke dennenappel
die er op het bospad ligt
zegt treurig: het gaat regenen
ik doe mijn schubben dicht!*



Opdracht

Cyclus-Sleutel

Bestudeer een hele maand lang de levenscyclus van een Amaryllis bloembol. (In combinatie met de Grafiek sleutel verzamel je elke dag gegevens en die noteer je in het onderzoek-boekje.)

Doe het zo:

1. Laat de kinderen een Amaryllis Time-lapse video zien. (Bijvoorbeeld deze: <https://youtu.be/WeDencSTgoc>)
2. Laat de amaryllisbol zien (voelen, ruiken). Leg uit dat uit die bol net zo gaat groeien als in het filmpje. Laten we gaan denken als Saartje en goed kijken naar wat er elke dag verandert. Of denken we als professor Steen en bedenken we vragen die we elke dag stellen als we kijken naar de bol?
3. Welke vragen kunnen we bedenken? Bijvoorbeeld: Hoe lang is de stengel vandaag? Hoeveel stengels? Is er een bloemknop? Hoeveel knoppen? Is er al een bloemknop open aan het gaan? Is er al een bloem? Hoeveel bloemen? Is de grond nog vochtig of heeft de bol water nodig? Is de bloem bijna uitgebloeid? Hoe zie je dat?
4. Professor Steen laat graag zien wat hij onderzoekt in een grafiek. Zullen wij dat ook doen? En... maken wij er ook een time-lapse video van? (Daar zijn veel apps voor. Bijvoorbeeld elke dag begin, midden en eind van de dag een foto maken.)
5. Geef elke leerling een eigen onderzoek-boekje. De kinderen noteren hierin elke dag de observaties. Of je legt 1 klassenboek bij de amaryllis en laat om de beurt kinderen resultaten noteren.
6. Zie volgende bladzijde voor beschrijving Grafiek-sleutel opdracht.

Criteria voor Succes

- Actief meegedacht met vragen bedenken.
- Juiste resultaten in onderzoek-boekje genoteerd.
- Mooie, duidelijke tekeningen.
- Netjes en overzichtelijk eindresultaat





Opdracht



Grafiek-Sleutel

In het onderzoek-boekje over de Amaryllis maak je een grafiek van de groei van de Amaryllis. (Met de jongste kinderen kies je er misschien voor één groot (vergroot op A3?) onderzoek-boekje bij te houden.)

Doe het zo:

1. Geef alle kinderen een onderzoek-boekje of laat het klassen-onderzoek-boekje aan de kinderen zien.
2. Vertel dat we als echte onderzoekers goed gaan 'ob-ser-ve-ren'. Dat we een maand lang gaan kijken naar hoe uit de bol heuse bloemen gaan groeien.
3. En dat we, net als professor Steen wat we dan zien noteren in ons onderzoek-boekje.
4. Het is leuk als je een witte lab-jas in de klas hebt. En dat de kinderen die bijvoorbeeld metingen uitvoeren of foto's maken eerst die onderzoeksjas aantrekken. Dit zou je altijd kunnen doen bij Professor Steen activiteiten.
5. Houd voor 30 dagen dus de groei (en ondergang?) van de amaryllis bij.



Criteria voor Succes

- Actief meegedacht met vragen bedenken.
- Juiste resultaten in onderzoek-boekje genoteerd.
- Mooie, duidelijke tekeningen.
- Netjes en overzichtelijk eindresultaat





Professor Steen



Saartje Schildpad





observeren de groei van een amaryllis



Onderzoek-boekje van: _____







Ik teken elke maandag en donderdag hoe de amaryllis er uit ziet.

Datum: _____	Datum: _____	Datum: _____	Datum: _____
			



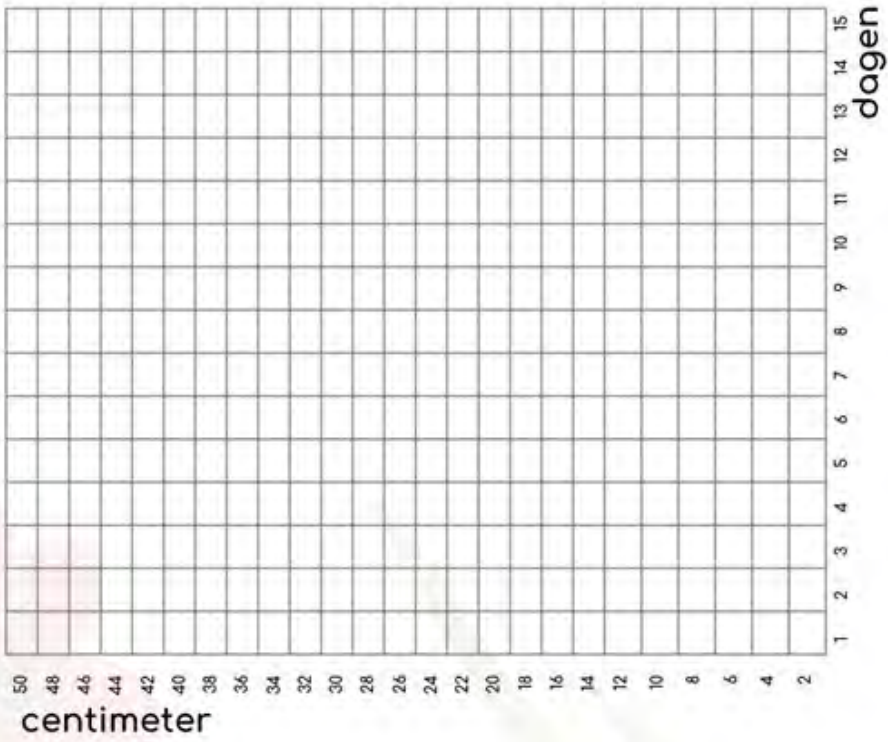
Ik teken elke maandag en donderdag hoe de amaryllis er uit ziet.

Datum: _____	Datum: _____	Datum: _____	Datum: _____
			

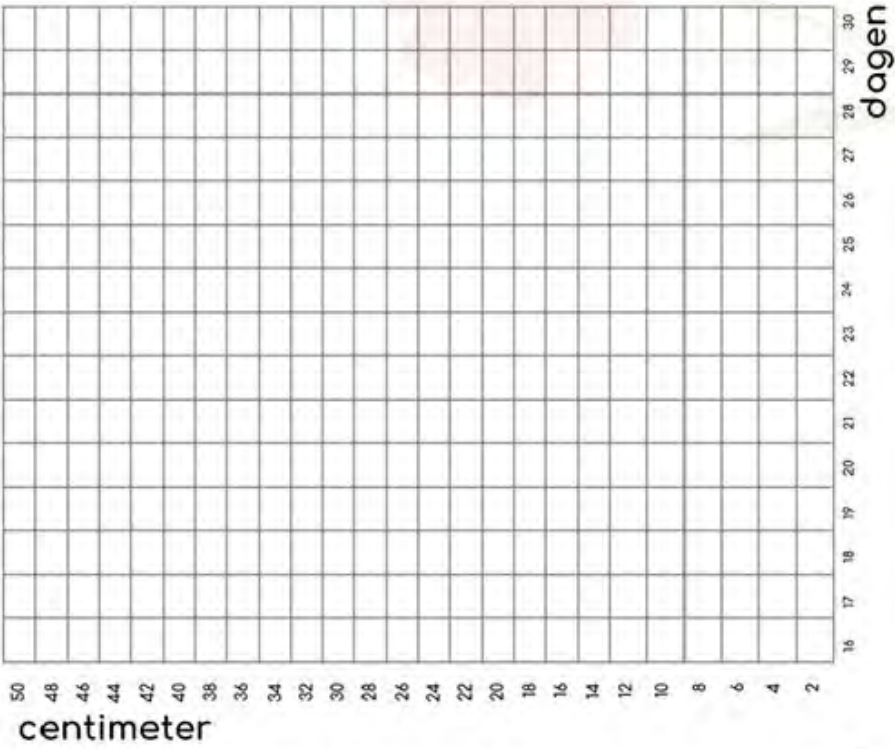


Ik noteer elke dag hoe veel centimeter de steel is. Is de steel gegroeid?

Stengel 1



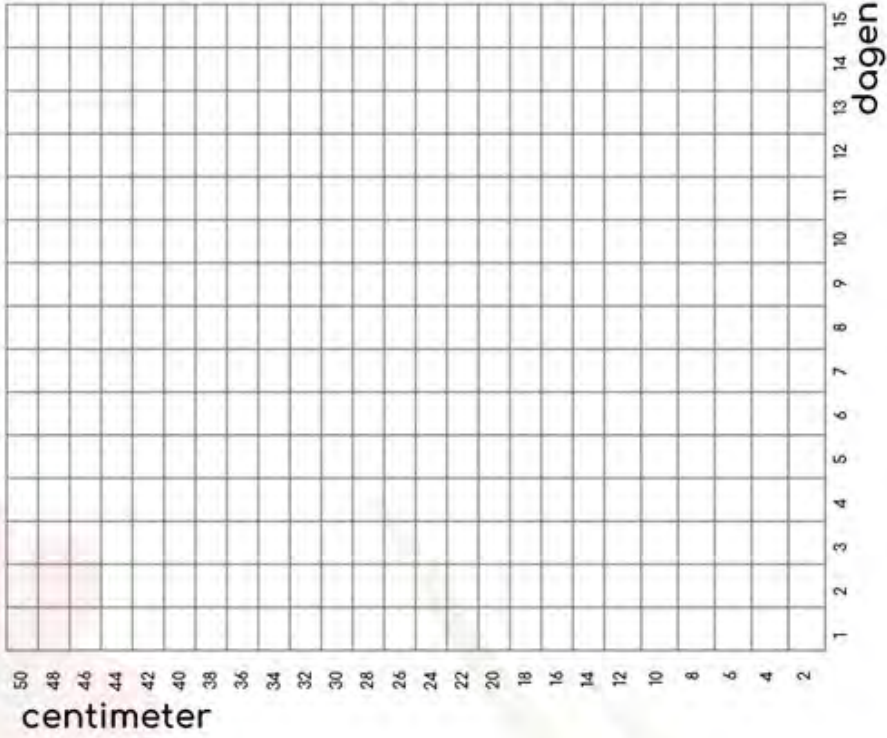
Stengel 1



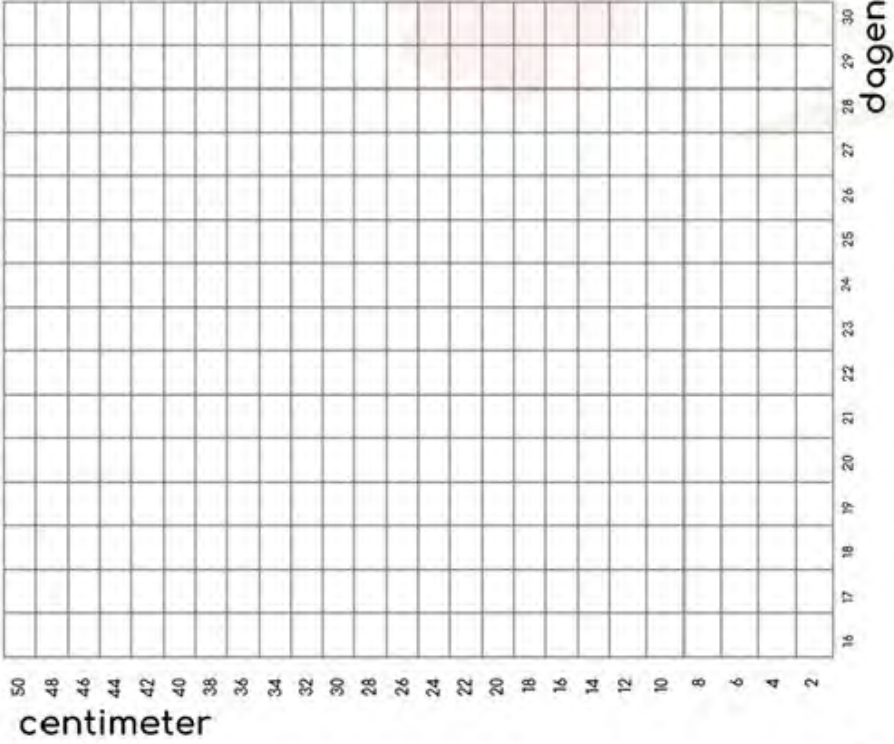



Ik noteer elke dag hoe veel centimeter de steel is. Is de steel gegroeid?

Stengel ...



Stengel ...



 We maken elke dag foto's van de amaryllis. Wie maakt vandaag de foto's?

Datum	Noam	Datum	Noam	Datum	Noam

Hier plak ik de QR code naar het
time-lapse filmpje





Opdracht

Tijdsleutel

We maken onze eigen advent kalender. Officieel is de kalender van 1 t/m 26 december maar voor deze opdracht is het leuk als alle kinderen een bijdrage leveren. Maak je advent kalender dus net zo veel dagen als je kinderen in je groep hebt.

Doe het zo:

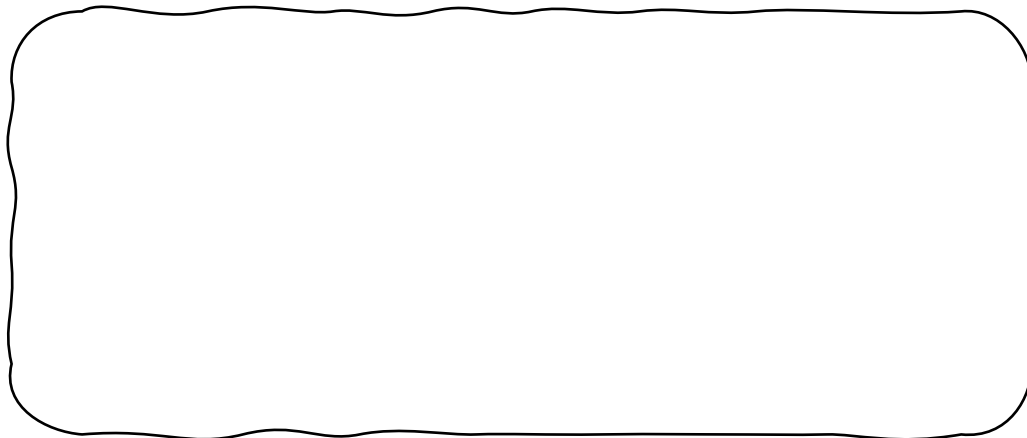
1. Hoeveel nachtjes slapen voor het kerst is? Dat kun je goed zien op een advent kalender. Elke dag maak je een vakje open en krijg je een klein cadeautje. En als alle vakjes open zijn? Dan is het Kerstfeest!
2. Wij maken een advent kalender en de cadeautjes die we er in stoppen zijn 'kleine hulpjes'. Een 'klein hulpje' is dat je belooft 'iets' te zullen doen voor de ontvanger van het hulpje. Bijvoorbeeld: ik zal een dag lang je tas van de gang halen... Of, ik neem een keer een lekkere appel voor je mee... Of, ik maak een keer je kwasten voor je schoon. Het is dus een klusje dat je voor een ander gaat doen. Wat voor kleine hulpjes verzinnen we allemaal? En welke kies jij uit? Dat klusje ga je dan ergens deze maand voor een klasgenootje doen.
3. Maak de Advent-boom van papieren bekertjes zoals in de beeldbeschrijving. Laat elk kind een 'klein-hulpje-blaadje' maken: schrijven als ze dat kunnen en anders tekenen.
4. Doe in elk bekertje een klein hulpje en dek de bekertjes af met vloeipapier en elastiek.
5. Aan het begin van elke dag maakt een kind een bekertje open en ontvangt het kleine hulpje die in het bekertje zat.

Criteria voor Succes

- Het 'kleine hulpje' is echt een 'hulp' voor de ontvanger - de ontvanger 'heeft er iets aan'.
- Goed getekend / geschreven 'handig hulpje'.
- De hulp is ook diezelfde of de volgende dag uit te voeren.

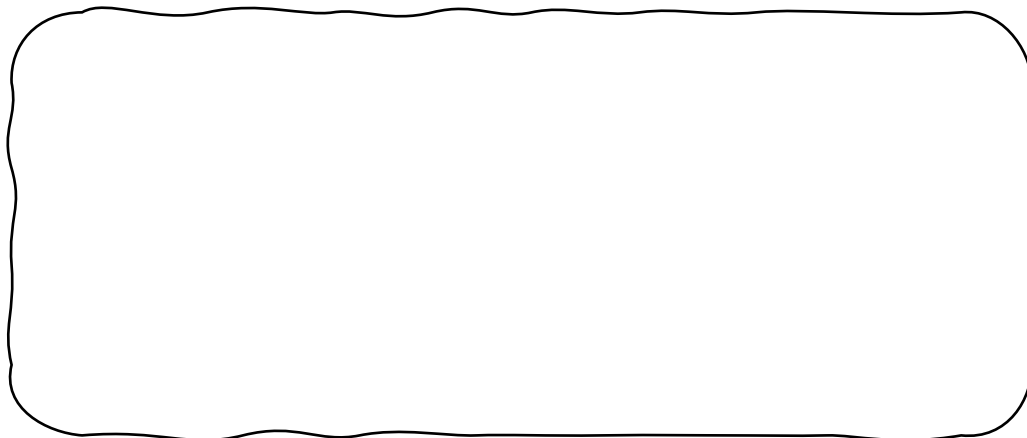


Mijn naam is



Mijn kleine hulpje is

Mijn naam is



Mijn kleine hulpje is

Voorbeeld DIY Advent kalender:





Opdracht



Verhaallijn-Sleutel - 5W+1H sleutel

Het bekendste kerstverhaal is natuurlijk het verhaal over de geboorte van Jezus. Maar er zijn nog andere heel bekende kerstverhalen. We bedenken ons eigen Feestverhaal.



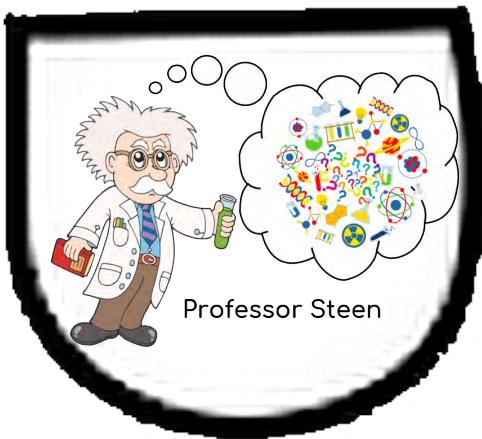
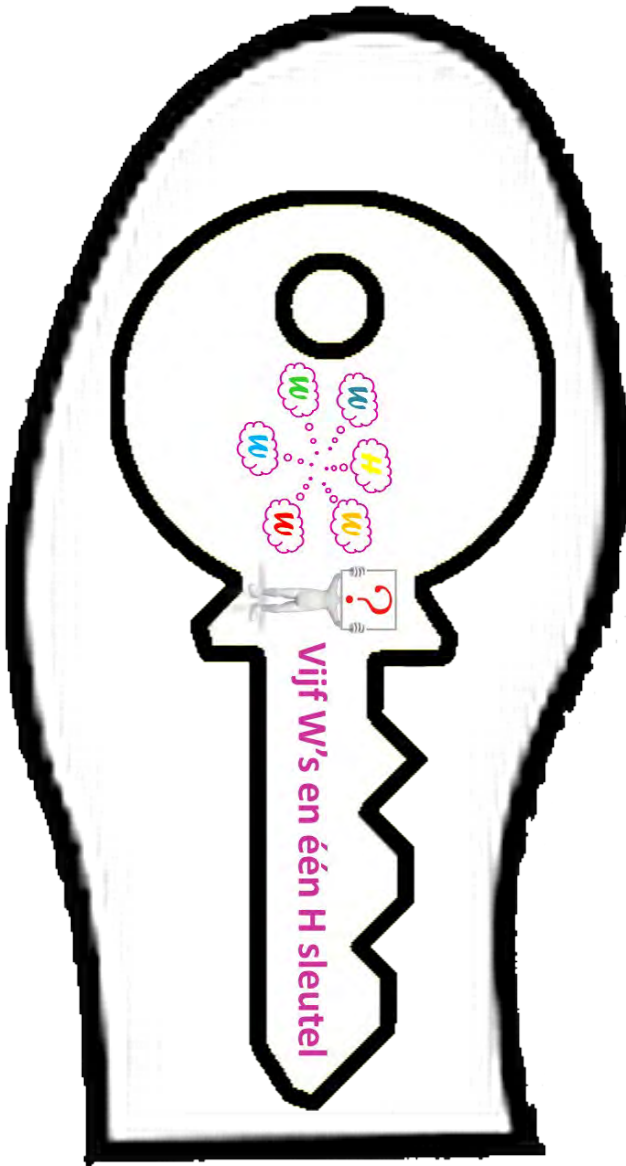
Doe het zo:

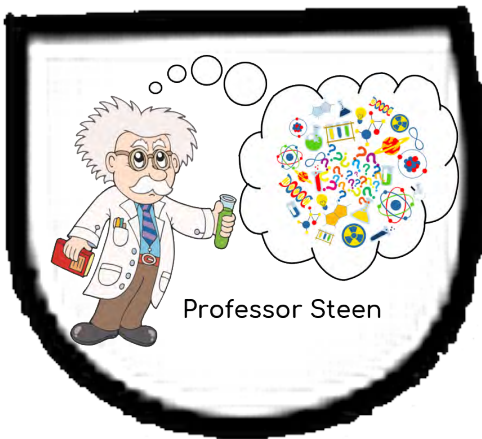
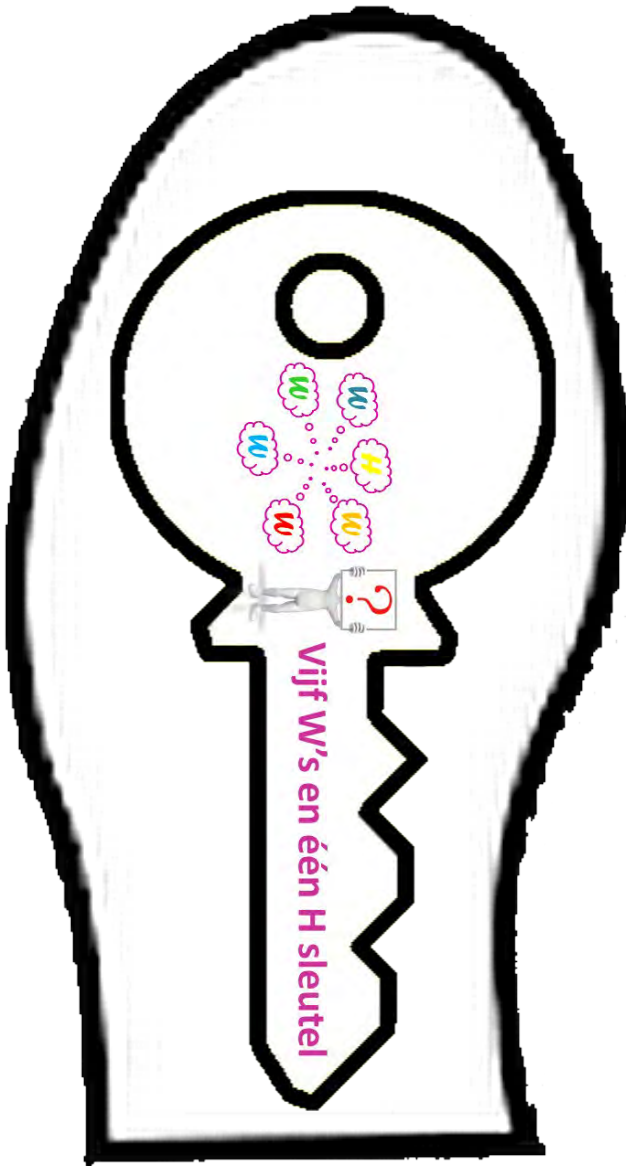
1. Een Kerstverhaal is een (christelijk) verhaal bij of over Kerstmis (25 en 26 dec.)
2. Ga naar <https://www.beleven.org/verhalen/lijsten/soorten.php?soort=Kerstverhaal> en kies een verhaal om voor te lezen.
3. Vaak zit er een boodschap of wijze les in een kerstverhaal. Welke les leren de lezers van het verhaal dat jullie verzinnen?
4. Bedenk samen een feestverhaal en gebruik de verhaal-lijn-grondplaten om de verhaallijn 'neer te zetten': Lees per plaat de vragen, laat een kind op het blad staan: deze leerling is verantwoordelijk goed de antwoorden die jullie samen verzinnen te onthouden. Zo kan aan het eind het hele verhaal per stap worden verteld.
5. Als de hele verhaallijn is bedacht... Maken jullie er dan met elkaar een prentenboek van? Elk kind tekent de situatie die hoorde bij de grondplaat waarop hij stond? Of heb je meer kinderen in de groep en verdeel je de tekeningen op een eigen manier? Of wordt het een toneelstuk? Een film? Een animatieclip?

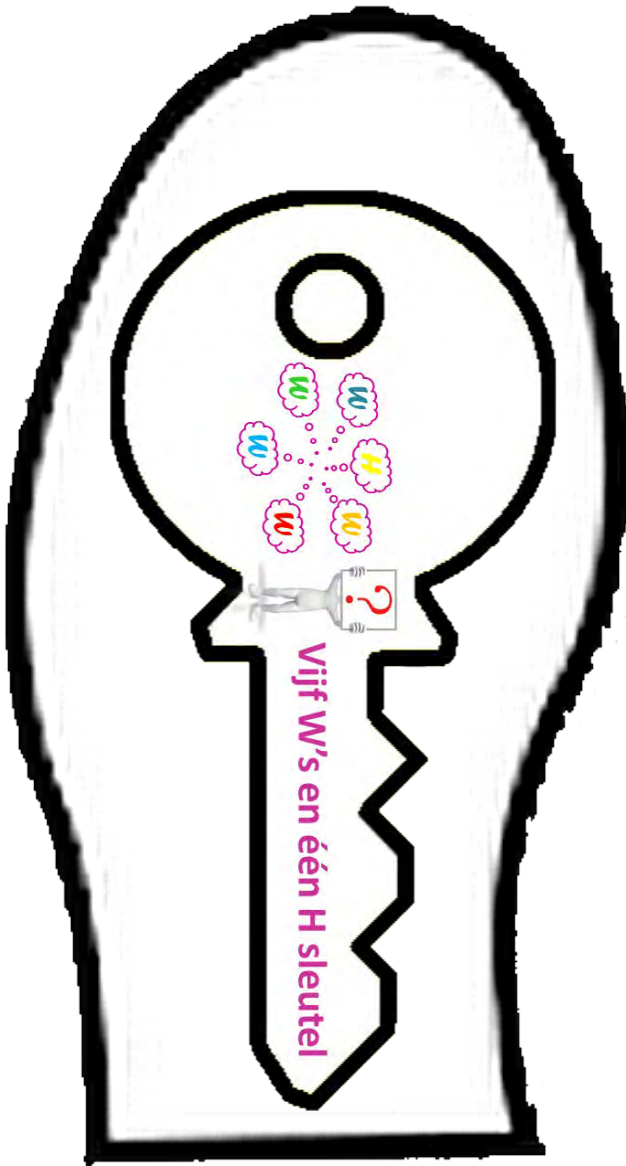
Criteria voor Succes

- Actief meegedacht met de verhaallijn.
- Kon goed de grondplaat-stap binnen het verhaal vertellen.
- Mooie bijdrage aan het prentenboek geleverd.

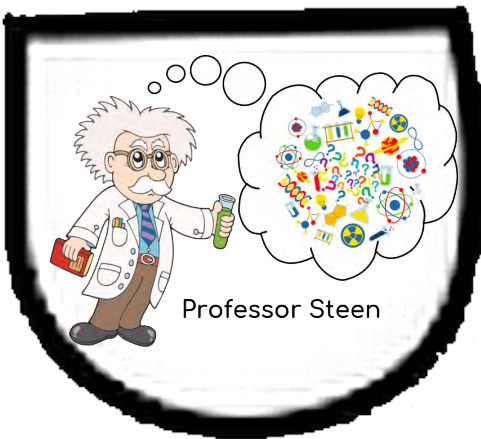


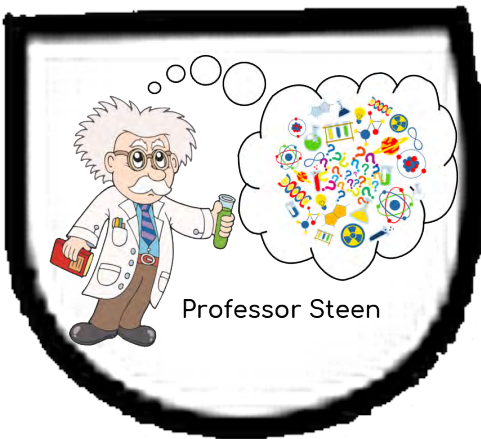
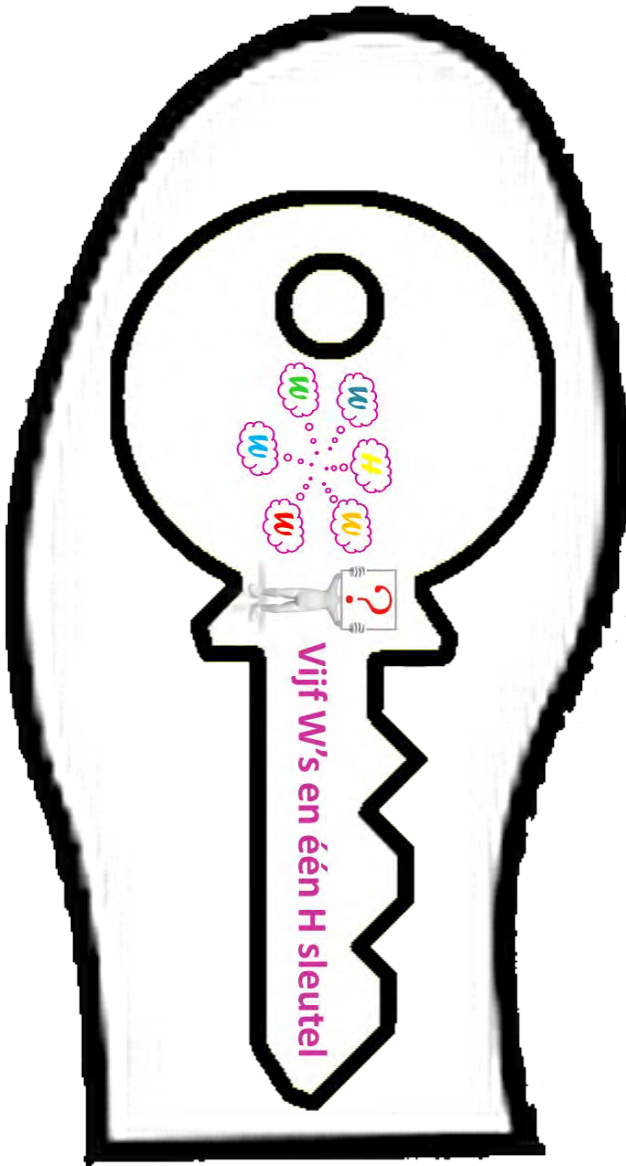


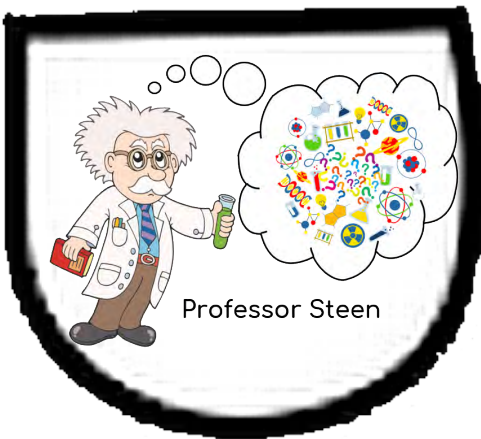
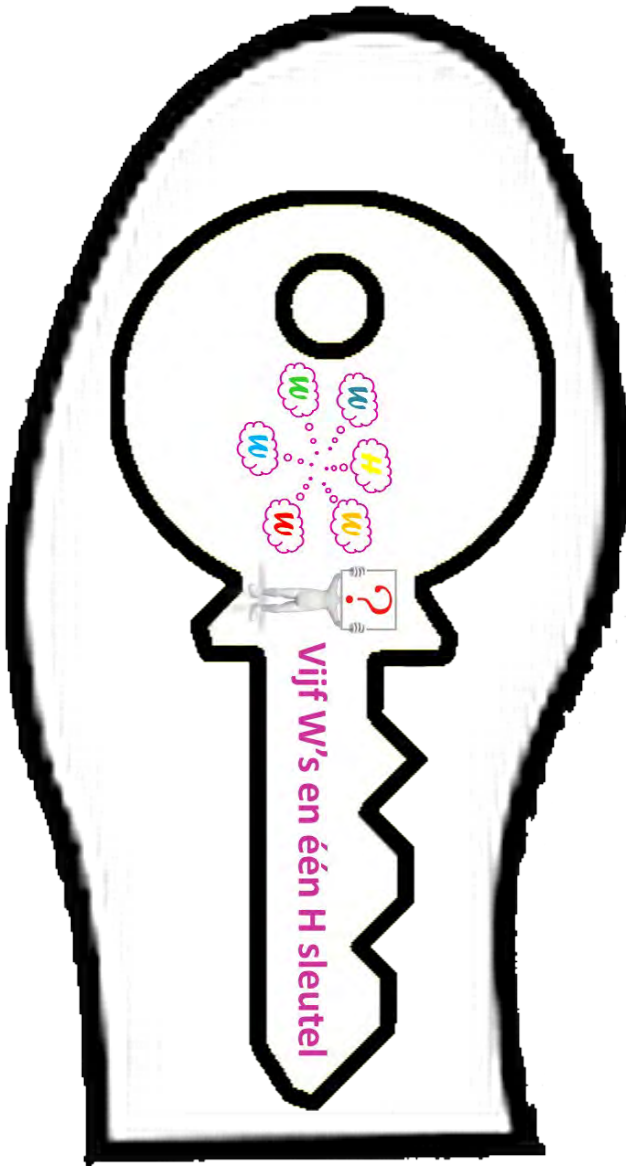


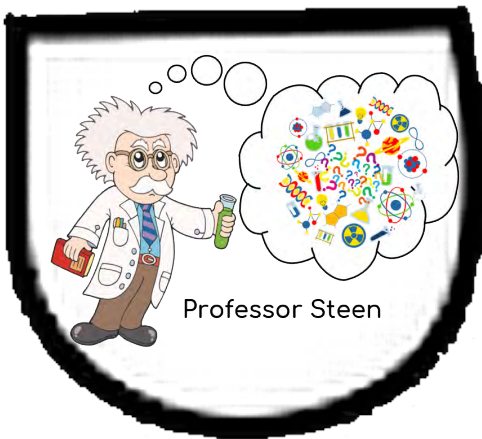
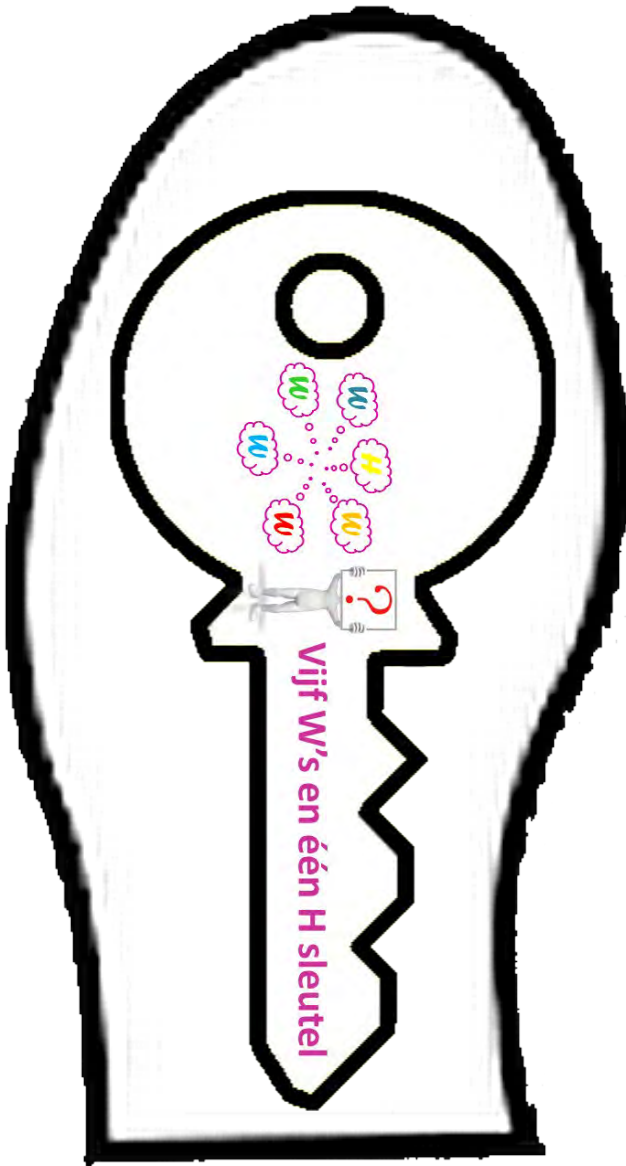


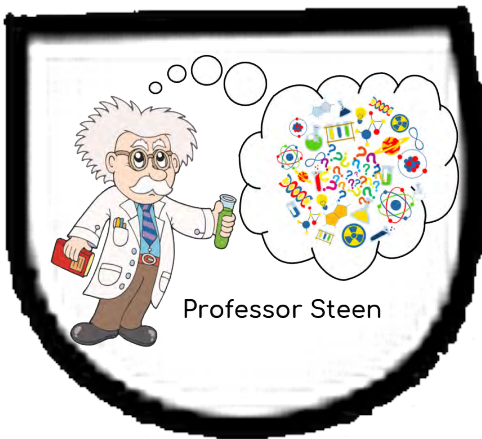
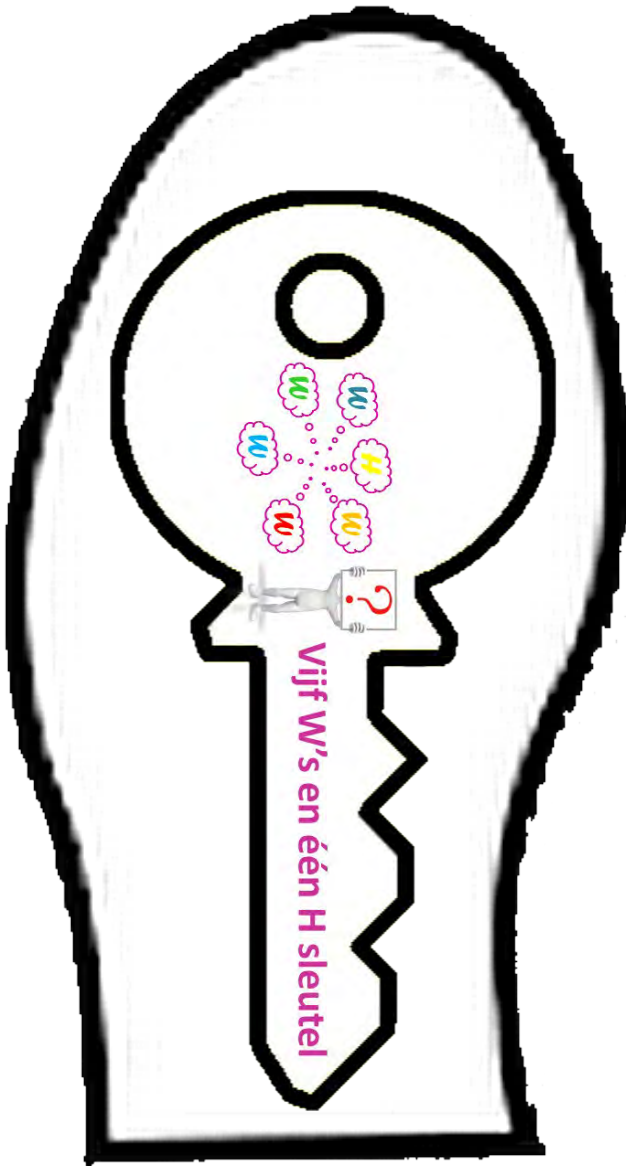
Het verhaal begint.
WANNEER speelt het
verhaal zich af?

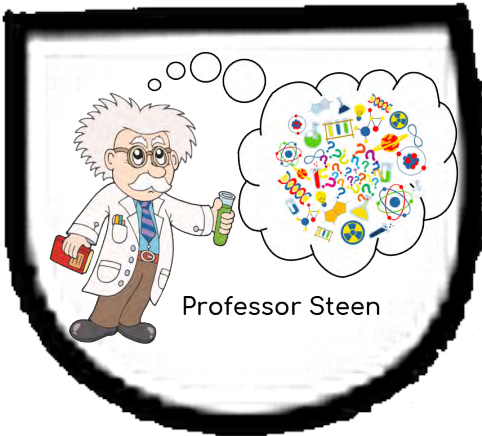
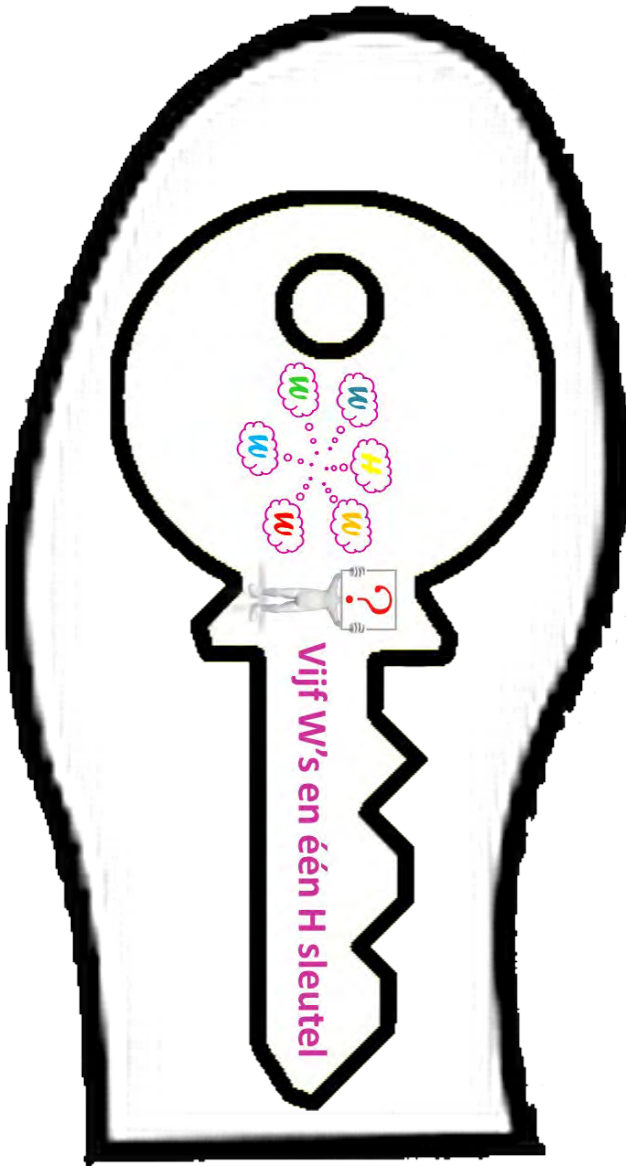






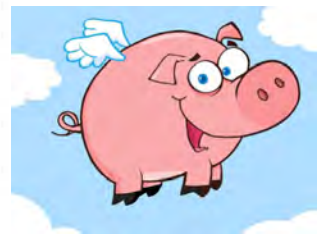


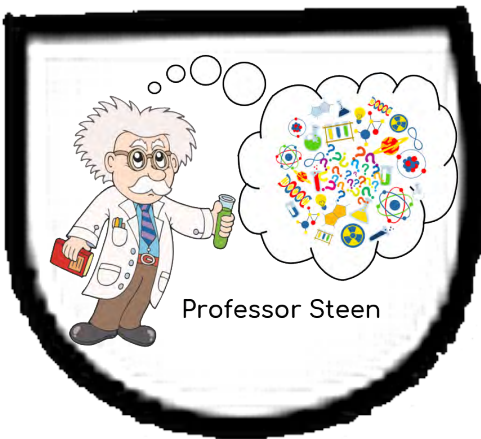
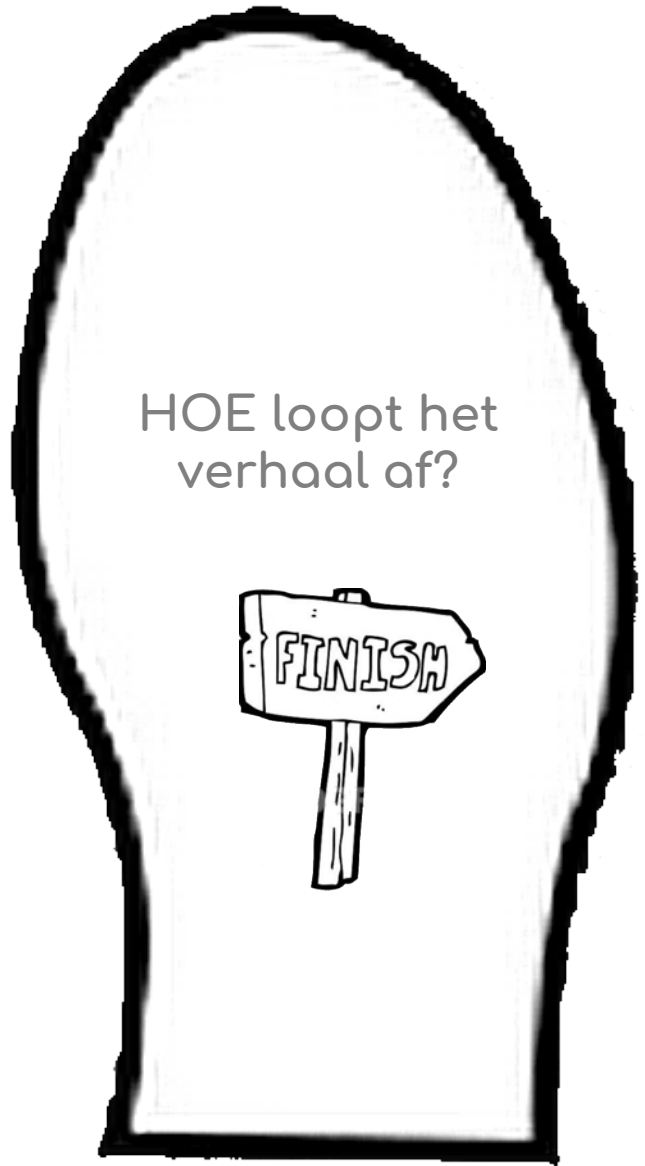
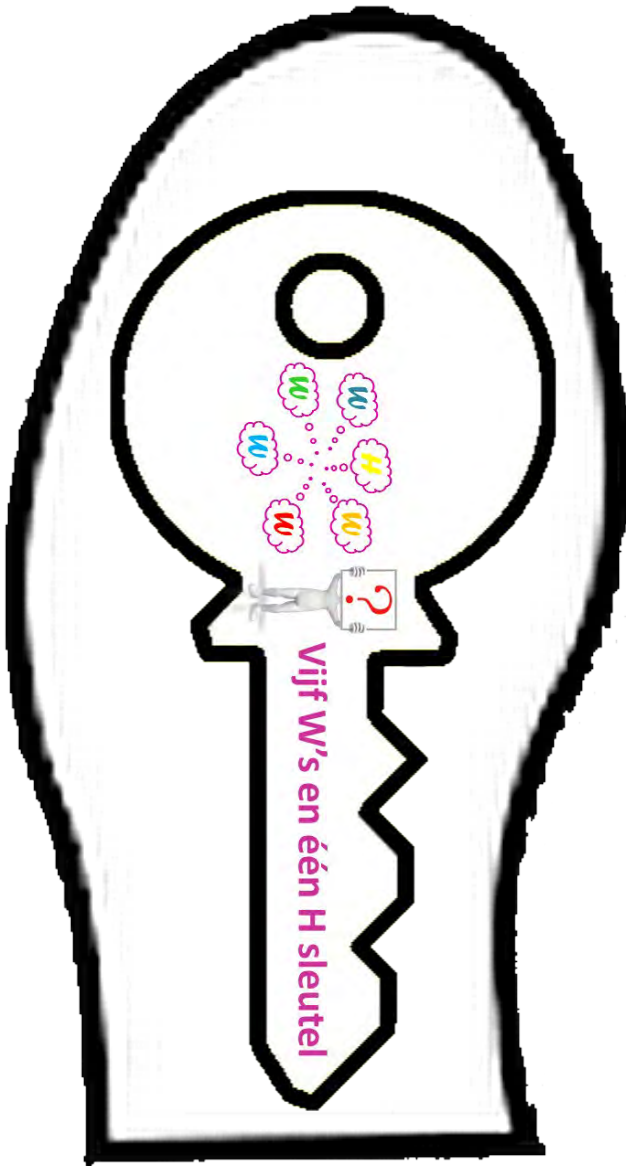


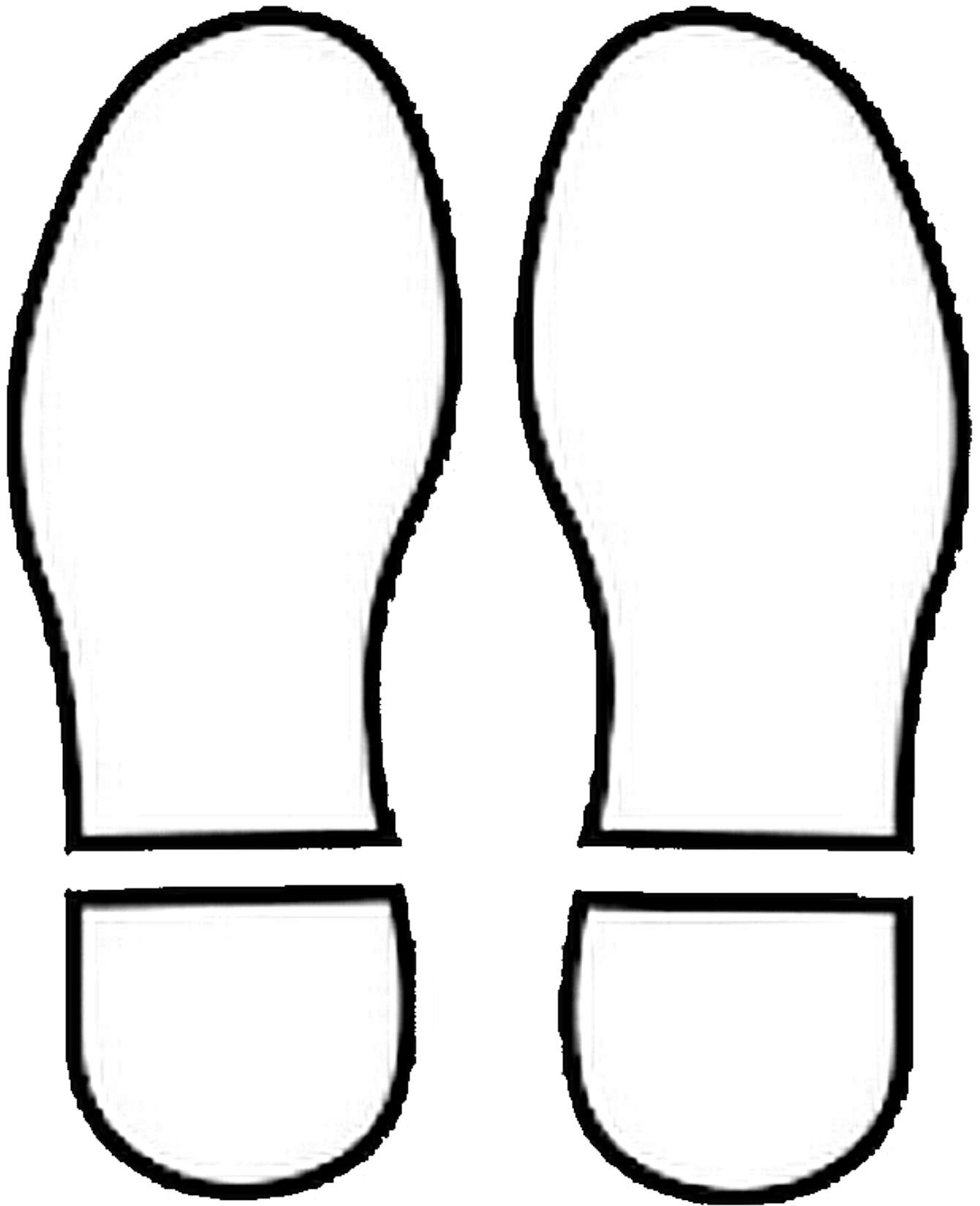


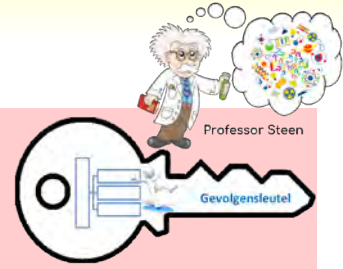


“En toen ineens
verscheen daar uit
het niets een...”
*Maak de zin af en
stop die in het
verhaal.*









Opdracht

Oorzaak/Gevolg-Sleutel

We houden een Kerst - Oorzaak & Gevolg - Puzzel Party!



Doe het zo:

1. Knip alle puzzels uit. Geef alle kinderen een puzzelstukje. Laat de kinderen rondlopen en op zoek gaan naar het puzzelstukje dat op hun stukje past.
2. Als de tweetallen elkaar hebben gevonden bekijken ze de situatie op het eerste stukje.
3. Ze verzinnen de gevolgen van die situatie.
4. Ze bedenken een manier om hun oorzaak-en-gevolg uit te beelden in een korte sketch
5. Kinderen treden voor elkaar op en benoemen elkaars oorzaak en gevolg.

Criteria voor Succes

- Logisch, kloppend of juist erg origineel en gek gevolg op de situatie.
- Duidelijk en leuk uitgebeeld.
- Actief meegedaan een het benoemen van elkaars oorzaak-gevolg relaties.



De kat bij
de boom.
Pas op,
kat.



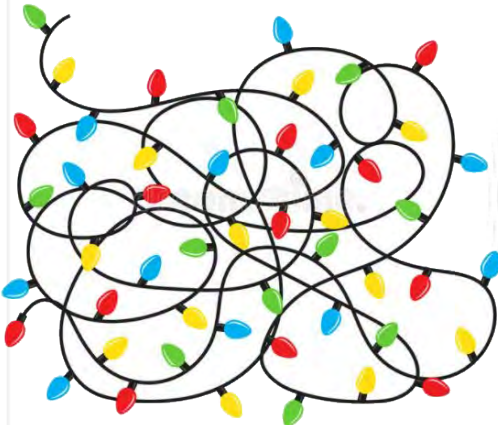
Wat gebeurt er nu?

Mmm, koek en chocomel.



Wat gebeurt er nu?

Alle lampjes aan een
snoer. Het zit in de knoop.



Wat gebeurt er nu?

De kerstman heeft een dikke buik.



Wat gebeurt er nu?

Hij is niet blij. Wat is er?



Wat gebeurt er nu?

Kijk nou! Het sneeuwt.



Wat gebeurt er nu?

Wat zit daar nou op de slee?



Wat gebeurt er nu?

We doen spekjes in de warme chocomel. Lekker.



Wat gebeurt er nu?

O jee. De kerstbal valt op de grond. Hij is stuk.



Wat gebeurt er nu?

Buiten draag ik warme kleren.



Wat gebeurt er nu?

De kerstman brak zijn been.
Nu zit er gips om het been.

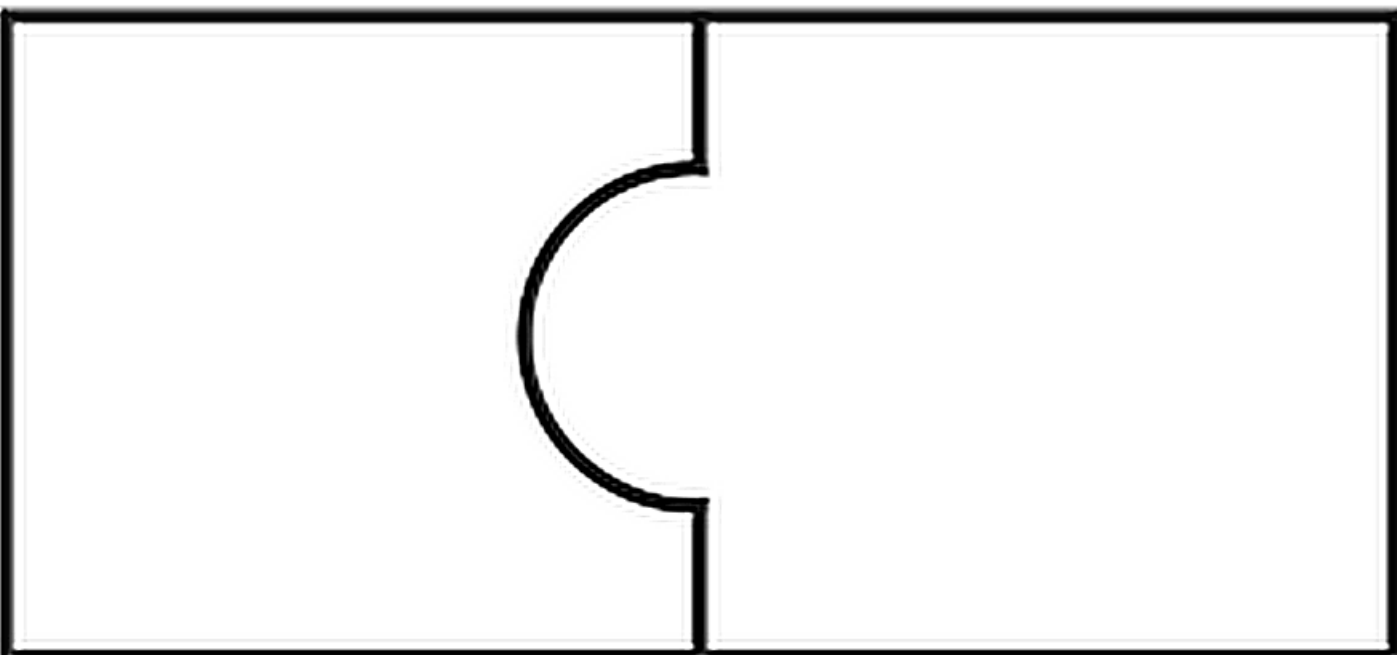
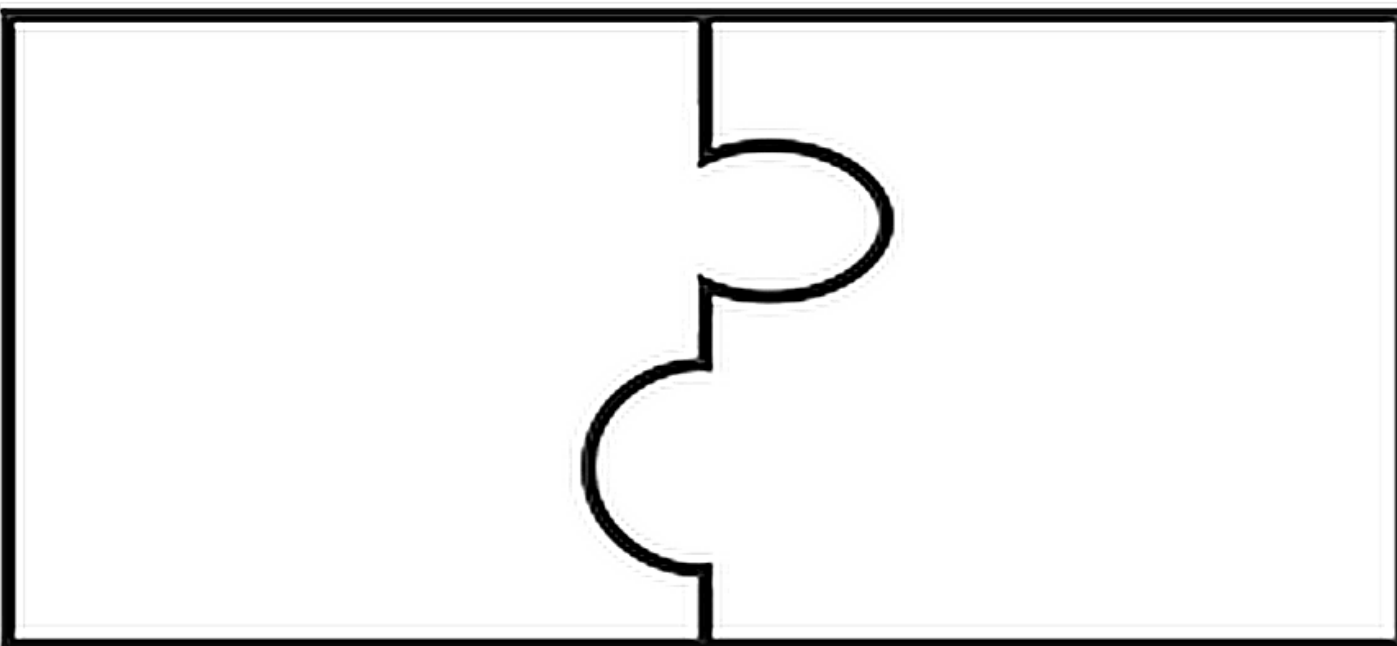
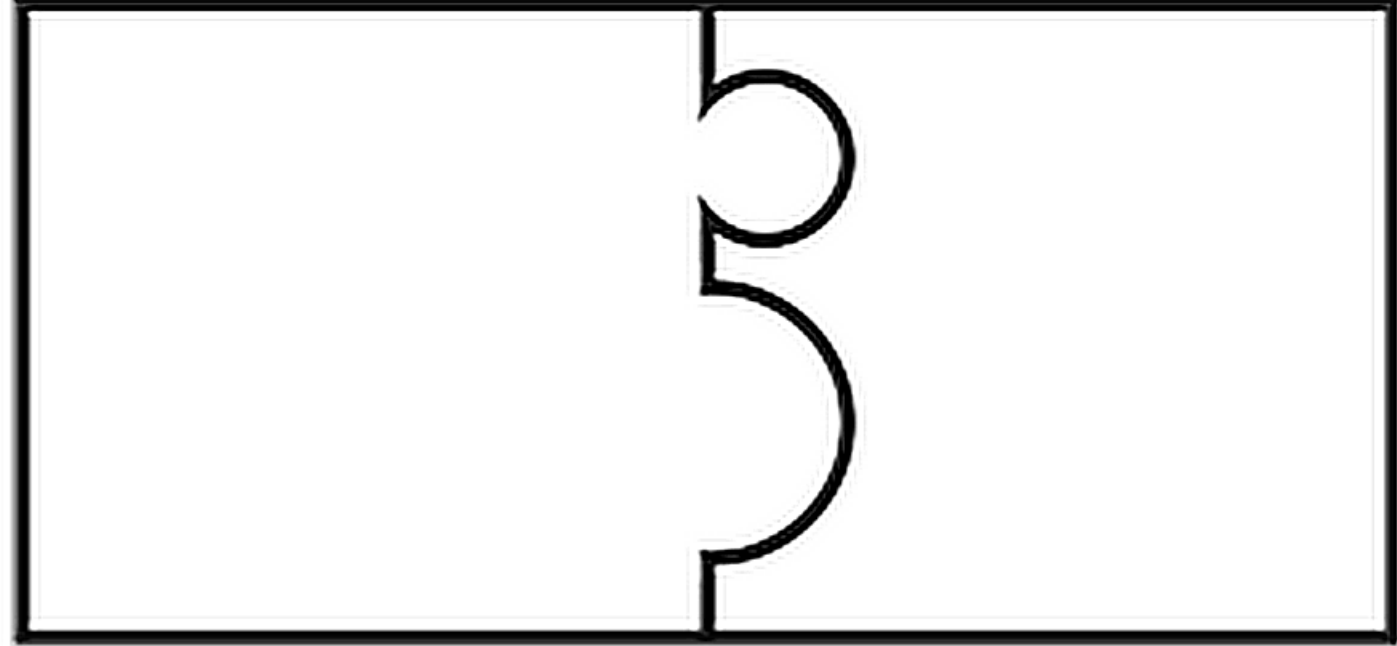


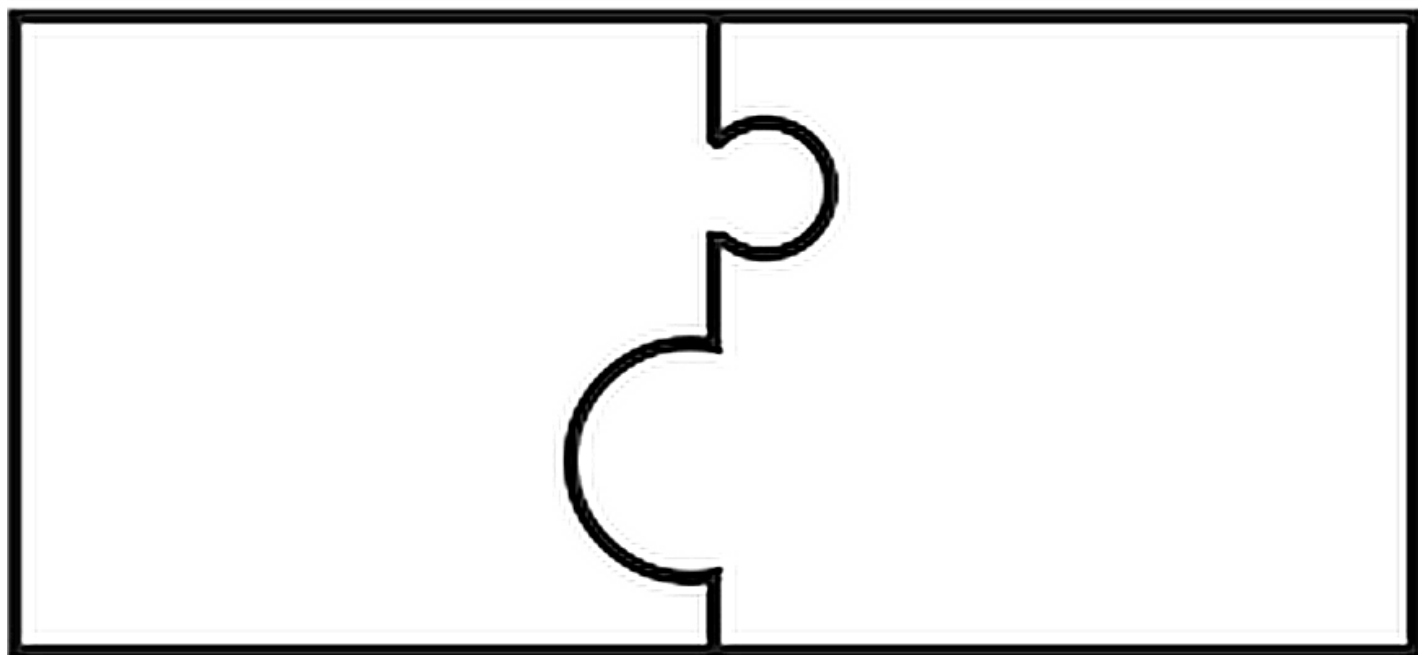
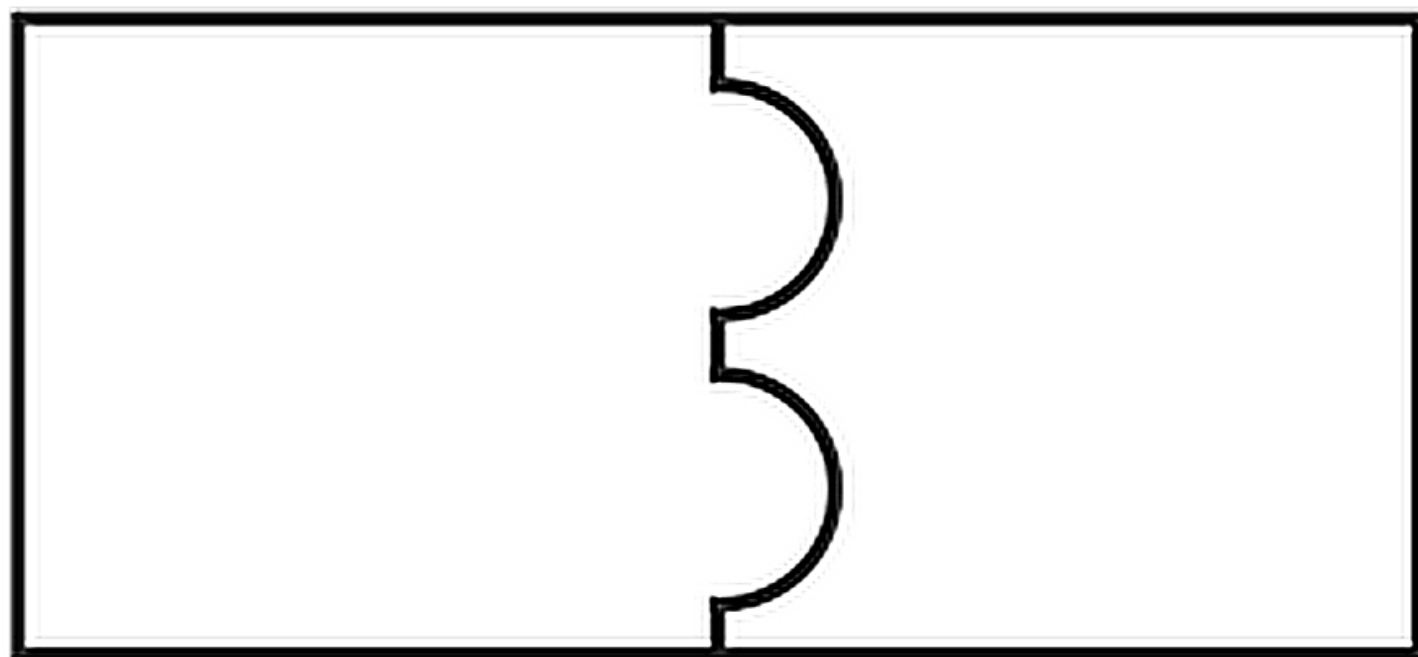
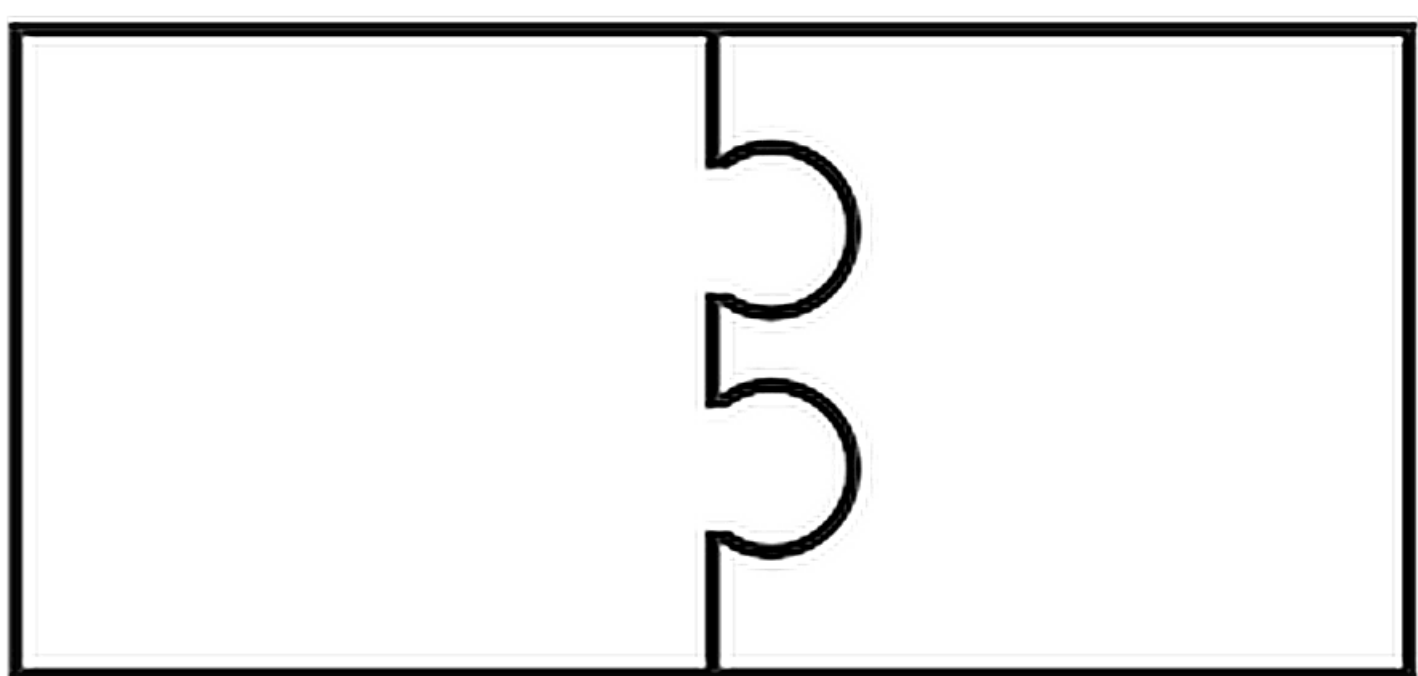
Wat gebeurt er nu?

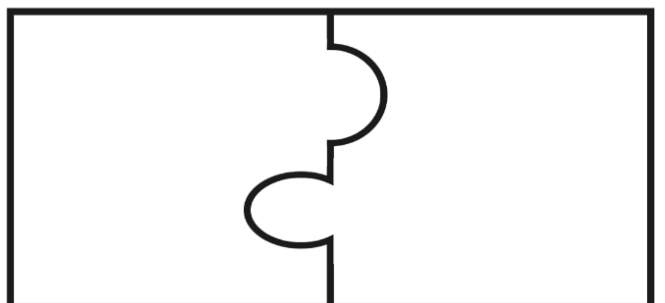
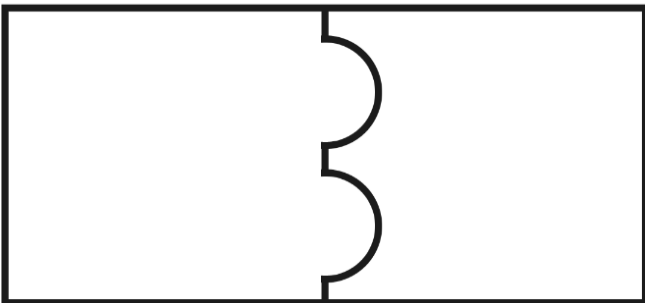
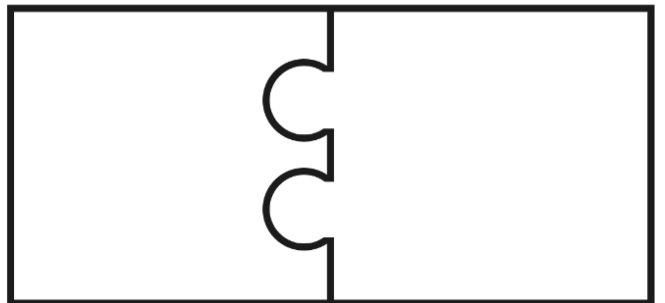
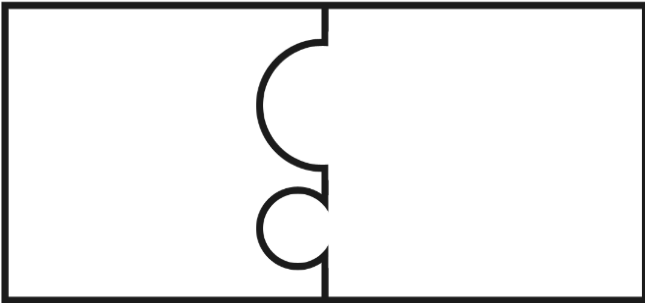
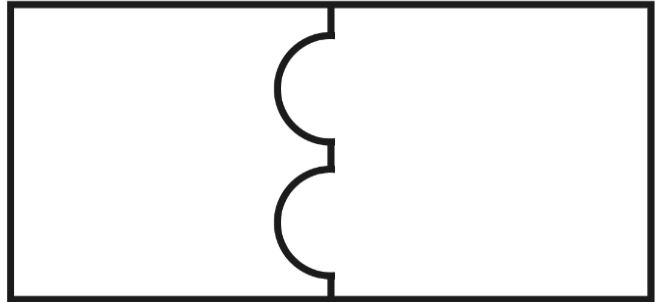
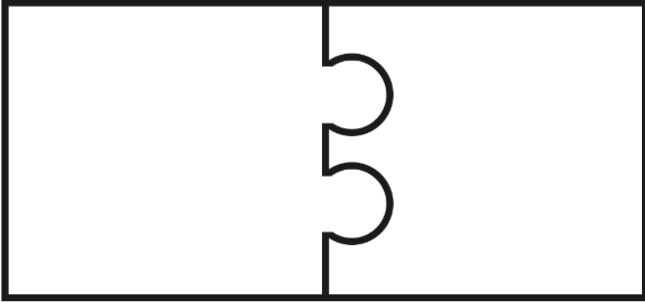
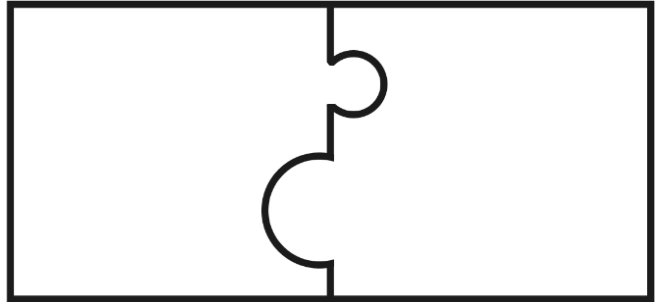
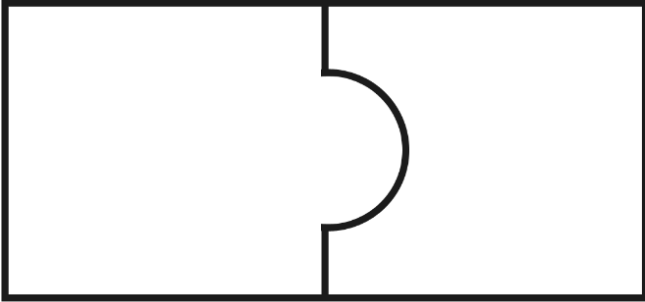
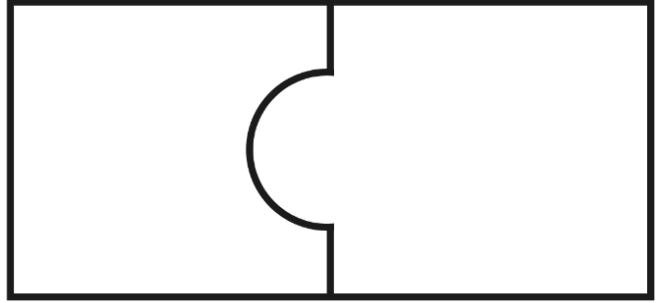
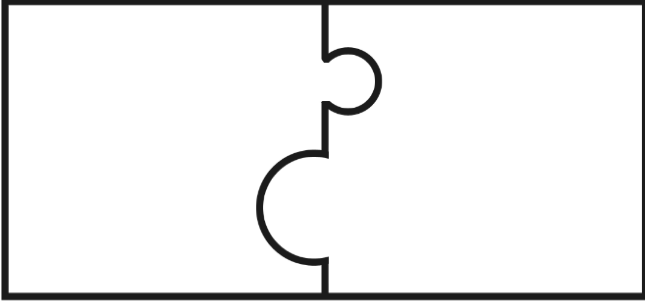
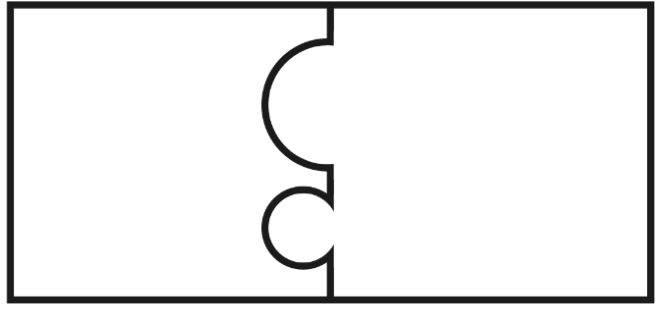
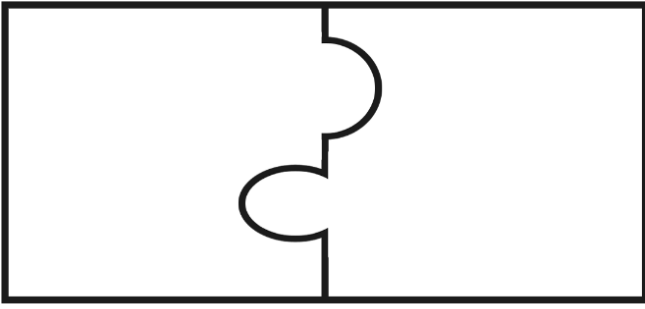
Wij eten een grote kalkoen.

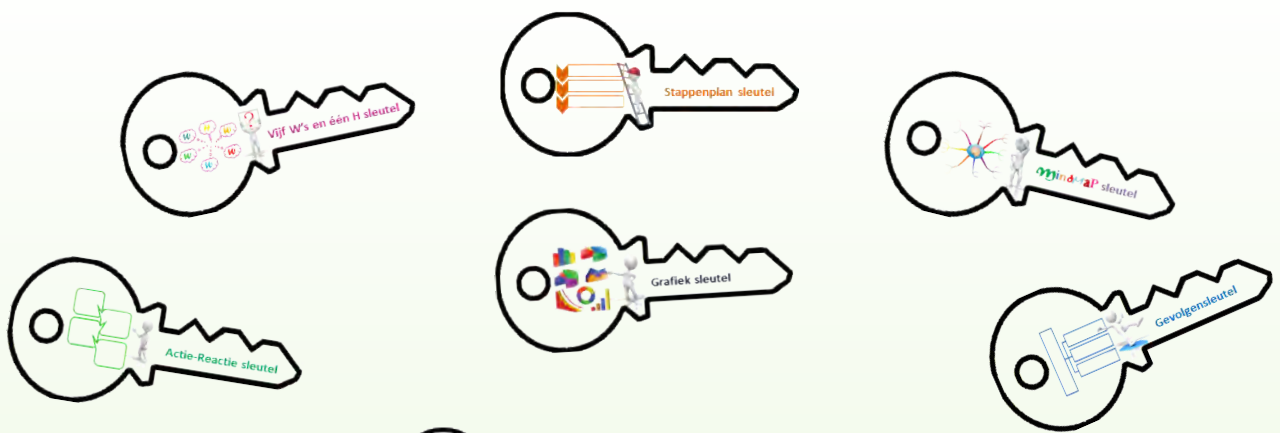


Wat gebeurt er nu?



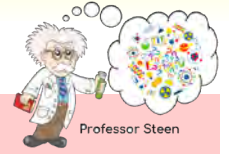






Professor Steen

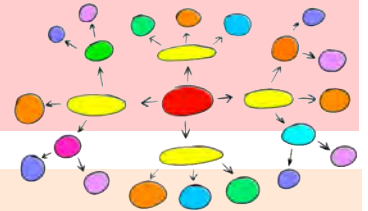
- Stelt al maar vragen.
- Verzamelt en bestudeert informatie om antwoorden op vragen te vinden.
- Voert proefjes en experimenten uit om antwoorden op vragen te vinden.
- Maakt een plan voordat hij aan een onderzoek begint.
- Laat graag aan anderen zien wat hij heeft gedaan en geleerd.
- Denkt na een onderzoek na, over hoe het is gegaan en wat beter zou kunnen.



Opdracht

Mindmap-Sleutel

Maak een mindmap over kerst. Zoek plaatjes en maak tekeningetjes bij de verschillende takken van de mindmap. Welke woorden ga je (proberen te) schrijven/stempelen?



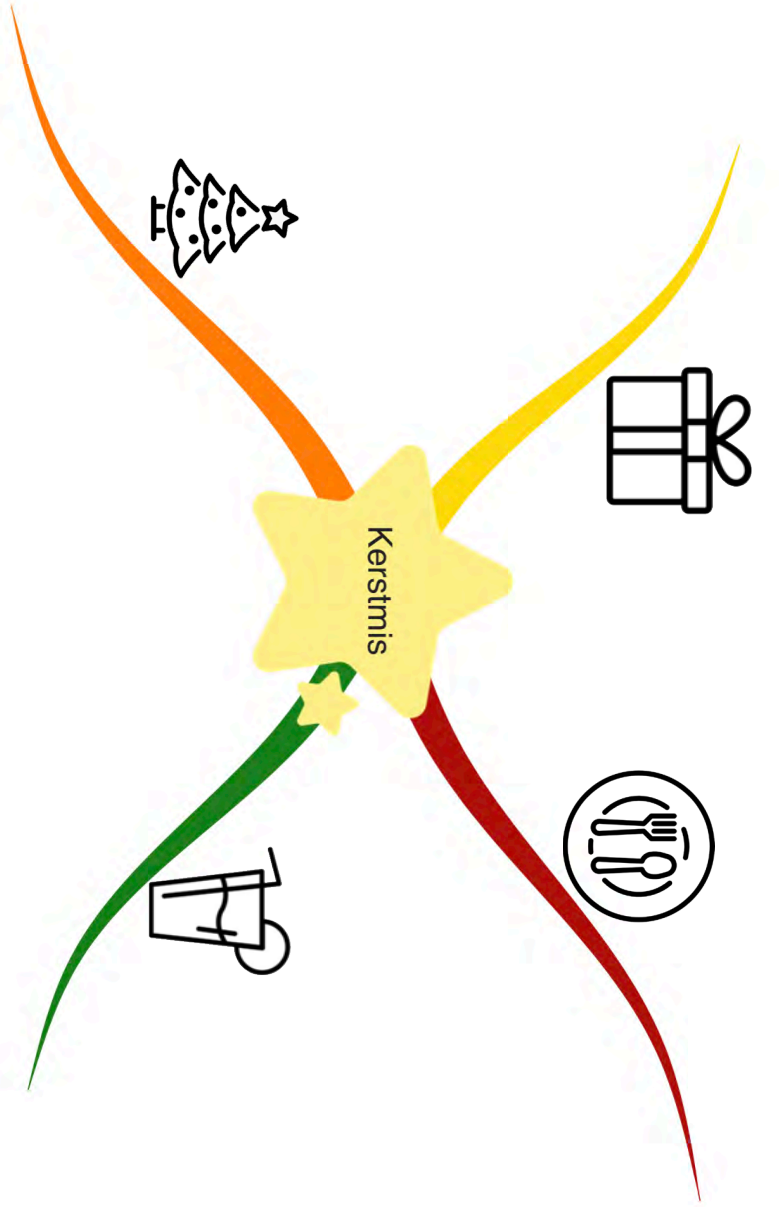
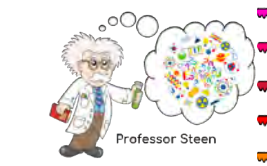
Doe het zo:

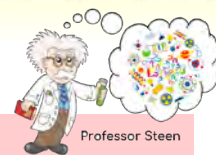
1. Tak 1 - wat eet je graag met kerst? Tak 2 - wat drink je graag met kerst? Tak 3 - wat gaat in de kerstboom? Tak 4 - Wat krijg je graag met kerst?
2. Kopieer de mindmap op een A3 vel voor meer ruimte. Of plak het op een groot vel karton en laat kinderen dingen tekenen en uitknippen uit tijdschriften en er bij plakken: dan maak je een groepsmindmap.
3. Je kunt ook kiezen de takken leeg te laten en met de kinderen te bepalen wat er bij de takken komt. Voorbeelden: 'Mensen helpen met kerst' en dan manieren waarop je kunt helpen in de mindmap of een 'Hoe versieren we de klas met kerst' mindmap etc.

Criteria voor Succes

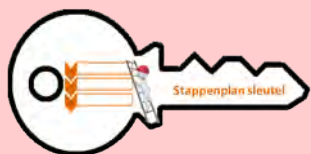
- Onderwerp van mindmap duidelijk zichtbaar in het midden
- Duidelijke hoofdtakken vanuit het midden met de titel van de tak goed zichtbaar in woord of beeld.
- Elke tak heeft z'n eigen kleur en elke tak begint dik en wordt smaller bij elke vertakking.
- Er staan zowel woorden als plaatjes/tekeningen/beelden in de mindmap







Professor Steen



Opdracht

Stappenplan-Sleutel

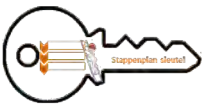
De kerstman wil een nieuw hoofddekseel. Hij vindt het maar niks dat Sinterklaas zo'n mooie mijter heeft en hij een slappe muts. Volg het Stappenplan en ontwerp en maak je eigen nieuwe hoofddekseel voor de kerstman.

Doe het zo:

1. Maak een soort Nieuwe-Hoed-Voor-De-Kerstman lopende band fabriekje. Of werk met stationnetjes. Laat de kinderen elke stap uitvoeren op een fysiek andere plek in het lokaal.
2. Hoe meer materialen je verzamelt hoe origineler de hoeden zullen worden. Verzamel: papieren bekertjes, bordjes, rietjes, chenille draad, kurken, bakjes, eierdozen, melkpakken, wc rollen, karton, oude mutsen, hoeden, petten, ping pong ballen, ballonnen, kerstverlichting, lego, speelgoedjes, lekke binnenbanden, lappen, wol, kippengaas, cd's, kapotte klokken, tablets, horloges, hout, blaaspijpen, ijzerdraad, kralen, takjes, bloemen, brooddeeg, klei, gipsverband, tandenstokers, ijsstokjes, artstraws, kranten, tijdschriften, watten, sponzen, washandjes en wat je nog meer verzint...
3. Vertel de kinderen dat we gaan denken als Professor Steen. Professor Steen vindt het fijn om een plan te maken voordat hij aan een opdracht begint. Dan denkt hij eerst een tijd over de opdracht na. Stelt vragen. Dan bedenkt hij ideeën en gaat dan zijn beste idee schetsen. En pas daarna gaat hij de opdracht uitvoeren.
4. Dit gaan wij nu ook doen! Oké, klaar? Ga mee naar STAP 1: (loop naar de plek waar de 'Denken over de opdracht en vragen stellen kaart' ligt. Ga zo door tot STAP 4.
5. Per stap staan tips voor de begeleiding.

Criteria voor Succes

- Actief meegedaan met vragen stellen en ideeën verzinnen.
- Originële hoed ontworpen, de tekening maakt het idee goed duidelijk.
- Creatieve, originele hoed gemaakt.

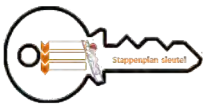


Stap 1: Nadenken over de opdracht en vragen stellen.

Mogelijke vragen:

- Moet het een muts zijn of is alles goed?
- Moet het rood en wit zijn?
- Wat voor soorten hoeden en mutsen zijn er niet allemaal?
- Wat zijn bijzondere voorbeelden?
- Mag het een hoed zijn die niet direct met kerst te maken heeft? Zoals bijvoorbeeld een drakenpet of een legohoed?

•



Stap 2: Zo veel mogelijk gekke, leuke, spannende ideeën verzinnen.

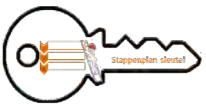
Laat alle voorbeelden zien en daag de kinderen uit alle materialen in hun handen te nemen en laat ze hun ideeën verwoorden. Stimuleer reageren op elkaar - laat kinderen details toevoegen aan ideeën van anderen.

Als er een tijd teveel over een idee wordt gesproken stimuleer je de groep weer iets geheel anders en nieuws te verzinnen. Laat de kinderen de foto's van de voorbeeldhoeden als inspiratie voor hun eigen ideeën gebruiken. Laat de kinderen tot slot bepalen welk idee ze zelf willen gaan uitwerken.



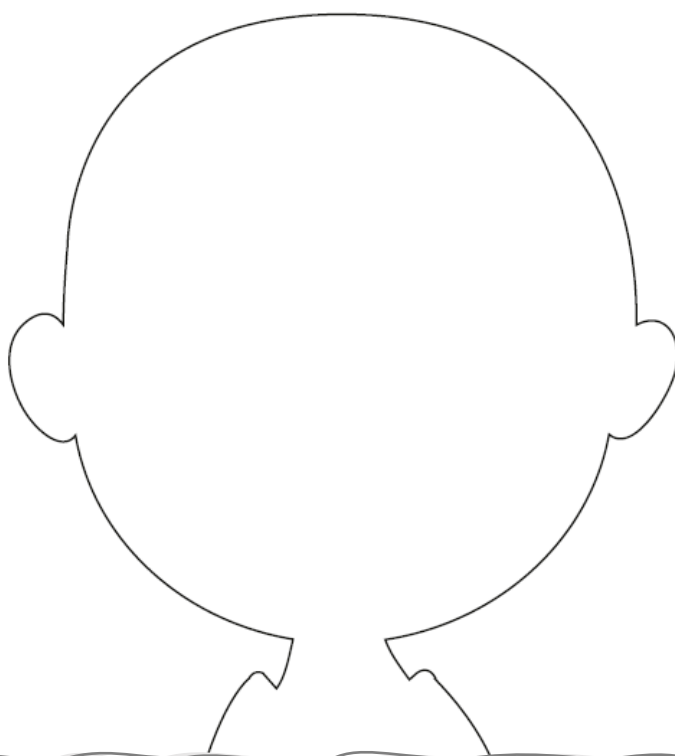


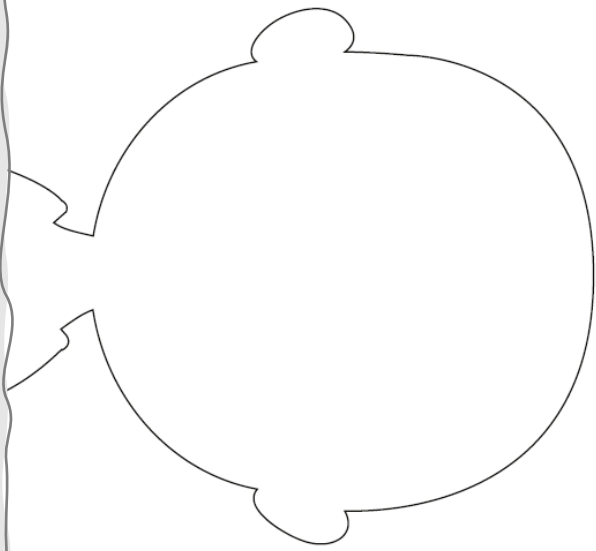
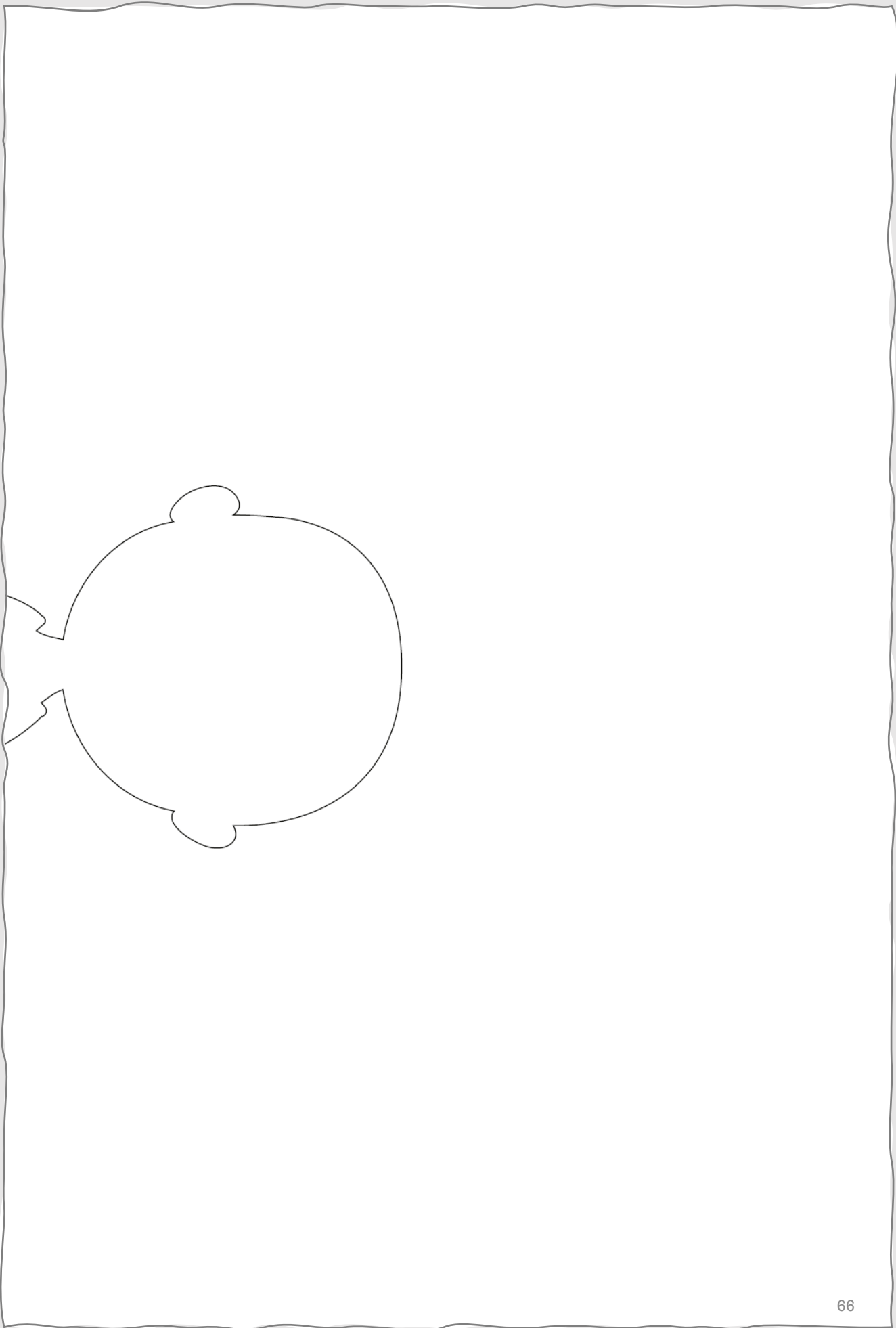


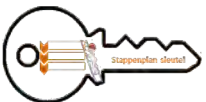


Stap 3: Een idee uitkiezen en een schets maken.

Voordat de kinderen gaan knutselen maken ze eerst een ontwerptekening van hun idee. Laat ze over de hoed vertellen wanneer ze met het ontwerp bij je komen. Vraag ze naar welke materialen ze gaan gebruiken. Wijs ze op andere mogelijkheden als dat nodig is. Beoordeel de haalbaarheid van het idee en stuur zo nodig, in overleg met elkaar bij - verzin samen originele alternatieven. Wanneer het ontwerp te weinig origineel is probeer je samen nog dingen toe te voegen.

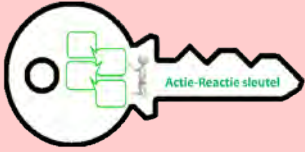
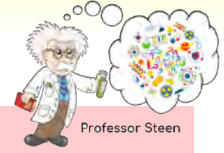






Stap 4: Het ontwerp knutselen.

De kinderen maken hun ontworpen hoed.
Als je 'crazy hat day ideas' googelt dan vind je veel originele manieren om hoeden te maken.



Opdracht

Actie-reactie-Sleutel

In de decembermaand maken we het graag warm en gezellig. Met name met kerst steken we vaak kaarsjes aan. Je kunt ook leuke experimenten met kaarsen doen! Voer de experimenten uit en vul de actie-reactie organizer op de volgende bladzijde in.



Doe het zo:

1. Laat de drie experimenten met waxinelichtjes zien en bespreek wat er gebeurt en waarom dat gebeurt. (Alle verdere informatie is te vinden bij de proefbeschrijvingen op de links hieronder)
2. Vertel dat we gaan denken als professor Steen: hij houdt van proefjes en experimenten. Vooraf denkt hij na over wat hij denkt dat er gaat gebeuren. Achteraf probeert hij te begrijpen waarom iets gebeurde.

Surf naar

www.proefjes.nl/proefje/067

www.proefjes.nl/proefje/070

www.proefjes.nl/proefje/120



Criteria voor Succes

- Kinderen doen en denken actief mee tijdens de experimenten.
- Proberen vooraf te voorspellen wat er gaat gebeuren.
- Proberen te begrijpen waarom het gebeurde. Kunnen dit (na uitleg) verwoorden.





Walter de Wijze Uil

- Denkt diep na over wat hij ergens van vindt.
- Bedenkt wat de beste keuze is en waarom.
- Gaat op zoek naar de voordelen en de nadelen van een idee of plan.



Opdracht



Feiten & Meningen-Sleutel

Heb je een feit of een mening op je kaartje staan? We doen het feit-of-mening-sorterspel.

Doe het zo:

1. Leg de twee FEITEN / MENINGEN bladen in het midden van de kring of op de groepstafel.
2. Leg uit dat we gaan denken als Walter de Wijze Uil. Hij gaat graag op zoek naar nieuwe dingen om te leren. Soms denkt hij diep na over wat hij leest. Hij wil dan weten... Is dit altijd waar? Of is dit wat iemand vindt en kan het ook niet waar zijn?
3. Laat een kerstbal zien. De bal is rond. Is dit waar? Of vind ik dat de bal rond is en kan dit ook vierkant genoemd worden? De bal is mooi. Vind ik dat? Kunnen er mensen zijn die zeggen: 'wat een lelijke bal!'
4. Geef elk tweetal een kaartje. Kies voor de kaartjes met tekst wanneer de kinderen kunnen lezen en voor de kaartjes met alleen een plaatje als de kinderen nog niet lezen. (Of wissel dit af wanneer beide voorkomt in de klas)
5. De kinderen lezen de zin of bekijken het plaatje:
 - De lezers bepalen of er een feit of mening staat
 - De 'kijkers' bedenken een zin over het plaatje - mag een feit of een mening zijn.
6. Bepaal met elkaar of het een feit of een mening is - het tweetal mag eerst benoemen wat ze denken.
7. Dan wordt het kaartje bij het juiste aflegblad gelegd.

Criteria voor Succes

- Leerling begrijpt wat het verschil tussen wat een feit of een mening is. (dit begrip groeit elke keer als je zo'n soort activiteit doet)
- Tweetal kan uitleggen waarom het een feit of mening is.
- Bonus: tweetal bedenkt nog een extra feit of mening bij het kaartje.



Een ster op de boom.



De strik is mooi.



Drie rode ballen in de boom.



Ik liet de bal vallen. Nu is hij stuk.



Mijn poes is de liefste
poes van de wereld.



Warme chocolademelk
met spekjes. Dat vind ik
lekker!





De koek is blij.



In de bal staat een boom.



Ik ben bang voor het vuur op
de kaars.



Ik zing graag het lied
over Rudolf het rendier.



De sok is rood en groen
en wit.

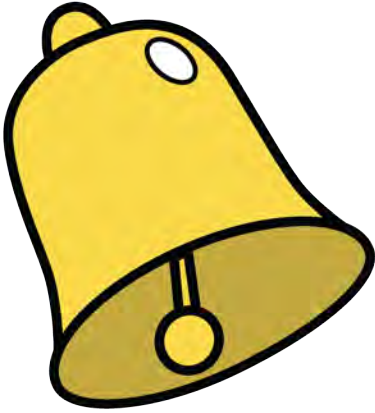


Drie belletjes. Klingeling.
Dat klinkt mooi.





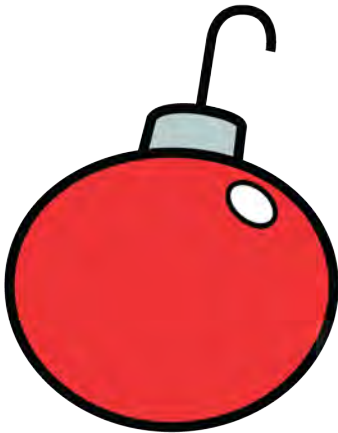
Wat een stomme klok.



Ik ben dol op sneeuw.



De bal kan in de boom hangen.



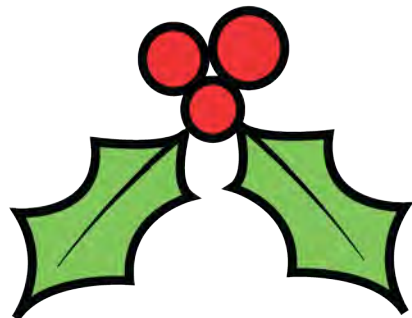
De kerstman is dik.

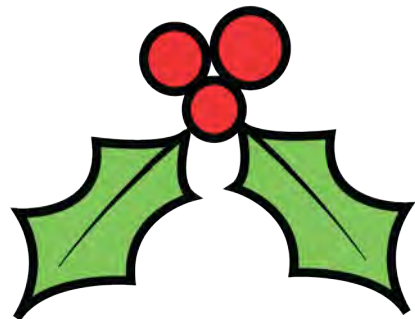
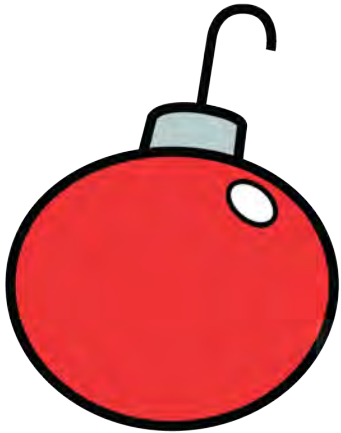
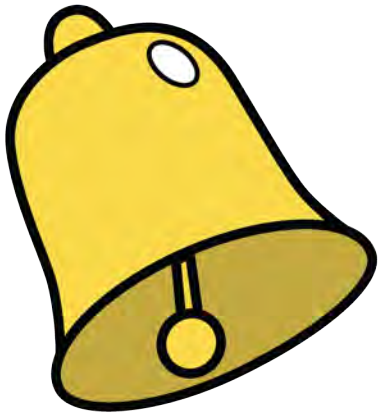


Ik lust graag een zuurstok. Mmm.



Ik zie twee blaadjes en drie bessen.









Meningen

"dit vind ik...!"





Walter de Wijze Uil

Opdracht



S.A.C-Sleutel + Voordelen/Nadelen Sleutel

Stelling - Argumenten - Conclusie Sleutel

Bij Oud en Nieuw hoort vuurwerk. Daar gaan we met elkaar over nadenken. Wat vind jij van vuurwerk?

Doe het zo:

1. Vertel de kinderen dat we gaan denken als Walter de Wijze Uil. Hij denkt graag na over wat hij ergens van vindt maar vooral WAAROM hij dat vindt.
2. Vandaag gaan we samen nadenken over vuurwerk. Met Oud en Nieuw wordt er altijd vuurwerk afgestoken. Hebben jullie thuis wel eens vuurwerk afgestoken? Hoe ging dat? Wat voor vuurwerk?
3. In de naam vuurwerk zit het woord vuur. Vuur is soms gevaarlijk, je kunt je er aan branden. Dan gebeurt er een ongeluk. Er zijn mensen die willen dat alleen mensen die daarvoor hebben geleerd voortaan vuurwerk mogen afsteken. Voor ons allemaal. Omdat ze hopen dat er dan niet veel vuurwerk ongelukjes meer gebeuren. Wat vind jij van dat idee?
4. Wat zijn voordelen van zelf vuurwerk mogen afsteken? Wat zijn voordelen van één grote vuurwerkshow voor iedereen?
5. En wat zijn nadelen van zelf vuurwerk afsteken? En de nadelen van een grote show voor iedereen?
6. Bepaal nu voor jezelf of je VOOR of TEGEN de stelling bent: "Met Oud en Nieuw mogen alleen mensen die daarvoor hebben geleerd één grote vuurwerkshow voor iedereen geven."

Criteria voor Succes

- Alle voordelen en nadelen met een open houding bekeken.
- De voor jou belangrijkste argumenten bepaald.
- Een definitieve, onderbouwde mening over de stelling gevormd.

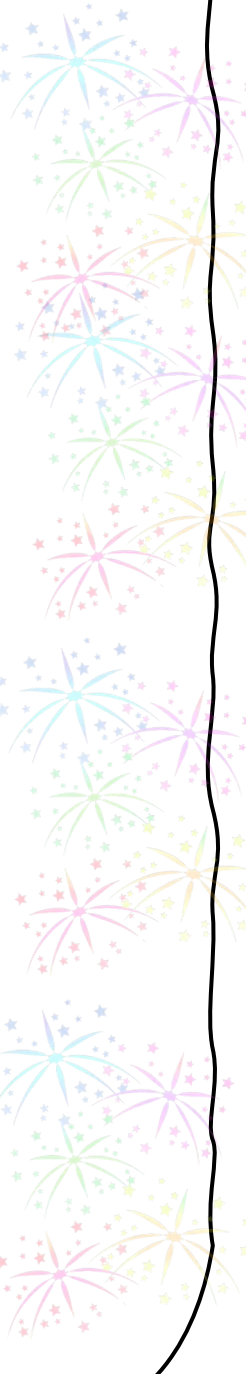




S.A.C sleutel

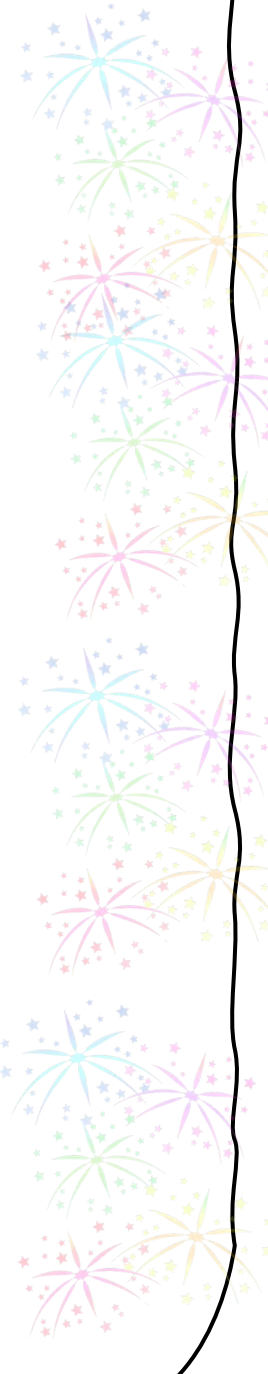


Voordelen van Vuurwerk





Nadelen van Vuurwerk





**Voordelen en Nadelen
van het NIET zelf mogen
afsteken van vuurwerk.**

(Groepsblad)



**Voordelen en Nadelen
van het zelf afsteken van
vuurwerk.**

(Groepsblad)



Stelling

Met Oud en Nieuw mogen alleen mensen die daarvoor hebben geleerd één grote vuurwerkshow voor iedereen geven

Dit vind ik...

Omdat....

En ook omdat...

Dus daarom is mijn mening:



Klasuitdaging!

Beste Keuze-Sleutel

Jouw kerstboom is de **BESTE KERSTBOOM!**

Bepaal met elkaar wat er allemaal nodig is om de **ALLERMOOISTE** kerstboom te maken. Wat zijn de eisen aan een kerstboom? Wanneer is de kerstboom mooi en wanneer is hij juist niet mooi?

Doe het zo:

1. Leg uit dat we gaan denken als Walter de Wijze Uil. Walter wil graag weten wanneer iets goed is. Bij een rekensom is het goed gegaan als je het juiste antwoord hebt berekend. Bij een kleurplaat als je mooie kleuren gebruikte en binnen de lijntjes bleef. Hij wil weten hoe het er uit moet zien als hij klaar is met de taak. Dit noemen we eisen. Hij wil weten welke eisen bij de taak horen.
2. Laten wij eens nadenken over de eisen voor een mooie kerstboom. Wanneer is een kerstboom mooi? Wat moet je allemaal zien in de kerstboom? Welke eisen horen er bij een mooie kerstboom?
3. De kinderen komen waarschijnlijk op ballen - slingers - lichtjes - kransjes en snoepjes en een piek - (engelenhaar?).
4. Noteer de eisen in de eisen-stroken en prik ze bovenaan in het grote Evaluatieschema.
5. Verdeel de klas nu in groepjes en laat ze naar kerstbomen in verschillende groepen in de school kijken. Elk groepje beoordeelt 1 boom ergens in de school.
6. Je kunt nu foto's van de bomen in de school op het smartboard tonen en met elkaar de mooiste boom van de school uitkiezen.
7. Laat de kinderen hun eigen boom ontwerpen of knutselen en dan zo dat het voldoet aan alle eisen voor een mooie kerstboom.

Criteria voor Succes

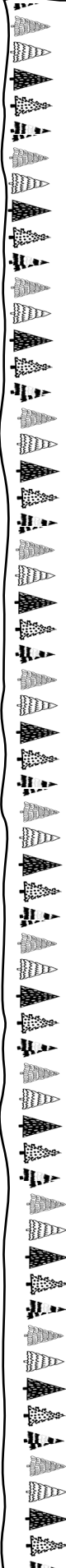
- Minimaal 5 eisen verwoord waar een mooie kerstboom aan moet voldoen
- Eén boom binnen de school beoordeeld
- Een eigen boom ontworpen die aan alle eisen voldoet



Eis



Eis



Eis

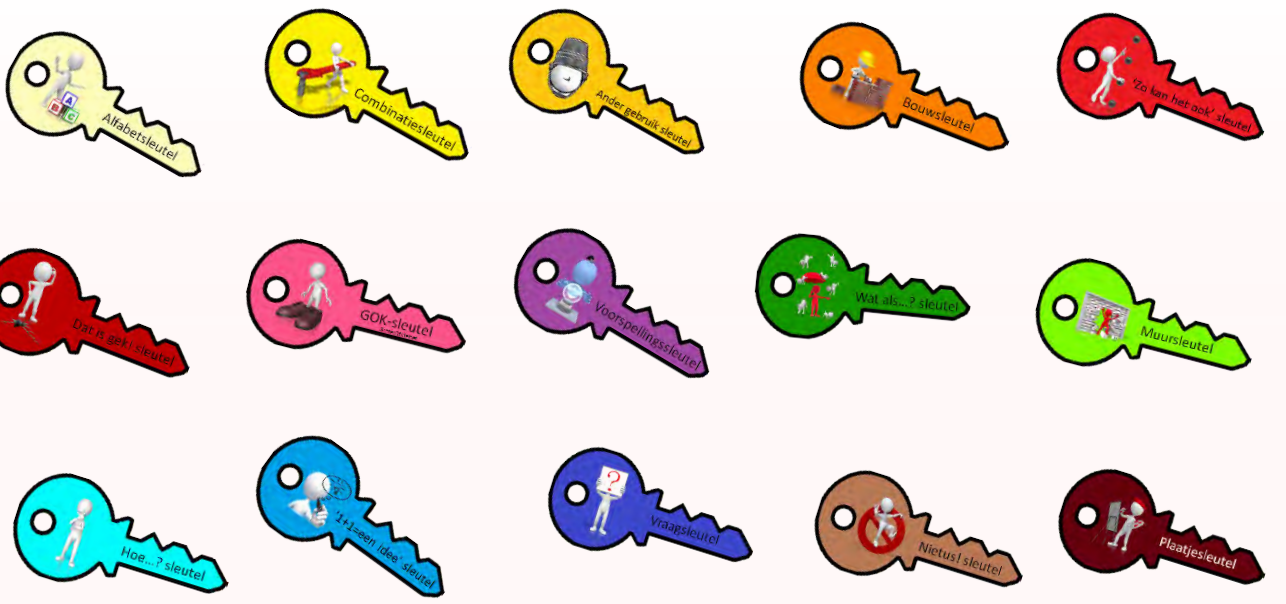


Eis



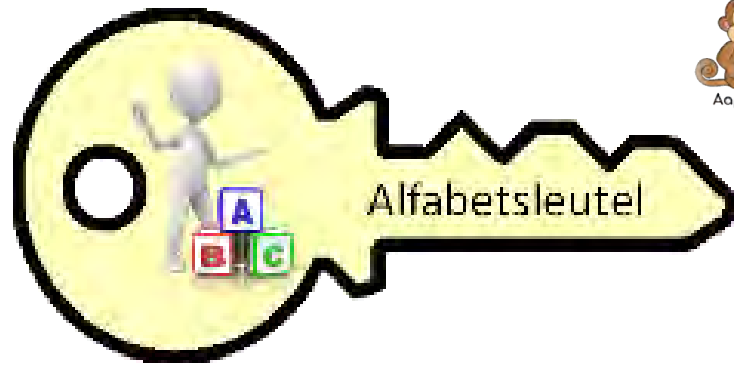
Eis





Aapje Akos

- Verzint veel ideeën.
- Verzint gekke ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.
- Plakt nog nieuwe ideetjes aan al eerder verzonnen ideeën.



Alfabet sleutel:

Kies een onderwerp of thema en maak een alfabetische lijst bij dit onderwerp of thema.



Alfabet sleutel: Het onderwerp is KERST! Maak een alfabetische lijst bij dit onderwerp.



Doe het zo:

1. Pak zeven A4'tjes en vouw ze in vieren.
2. Geef elk gevouwen vak een letter van het alfabet.
3. Brainstorm met elkaar kerstwoorden per letter.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





Combinatiesleutel:

Combineer de eigenschappen van twee verschillende voorwerpen en maak er een nieuw voorwerp van.



Combinatiesleutel: Combineer de eigenschappen van sneeuw met de eigenschappen van een stoplicht om een super speciaal Kerst-Hapje uit te vinden.

Doe het zo:

1. Bedenk met elkaar wat zijn de eigenschappen van sneeuw, bedenk daarna, wat zijn de eigenschappen van een stoplicht.
2. Laat de kinderen nu in groepjes nadenken over iets lekkers te eten waarin veel van de eigenschappen die we net noemden terug komen.
3. Geef niet te snel op, blijf niet bij het eerste en dus meest voor de hand liggende idee hangen (bv. drie bollen ijs, een rooie, gele en groene bol is niet origineel 😊)
4. Alle groepjes presenteren hun verzonden hapje.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.





Ander gebruik sleutel:

Bedenk op welke andere manieren alledaagse voorwerpen gebruikt kunnen worden.

Ander gebruik sleutel:

Bedenk op welke manier je oude ski's, schaatsen en sleeën een rol kunt laten spelen tijdens het kerstdiner of kerstfeest in de klas.

Doe het zo:

1. Brainstorm ideeën hoe je ski's, schaatsen of sleeën of delen ervan op een andere manier kunt gebruiken.
2. Bespreek de ideeën met elkaar en bepaal welke ideeën jullie verder gaan uitwerken.
3. Bepaal per idee op welke manier dit idee een plek kan krijgen in tijdens het kerstfeest.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





Bouwsleutel:

Los met de beperkte middelen die je tot je beschikking hebt een bouwkundig probleem op.

Bouwsleutel:

Bouw met elkaar de klas om tot een moderne kerststal.

**Wat komt er allemaal in deze stal?
Is het wel een stal? Welke
personen en of dieren en waarom?**

Doe het zo:

1. Verzin met elkaar een nieuw tafereel dat de kerstgedachte uitbeeldt. Misschien wel bij de Verhaallijn-sleutel opdracht op bladzijde 34 in dit document?
2. Bedenk samen wat je allemaal kunt bouwen.
3. Bouw de dingen die worden bedacht en kijk op welke manier dit een tijdje kan blijven staan?

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.



'Zo kan het ook' sleutel:

Beschrijf verschillende manieren waarop je een opdracht of activiteit uit kunt voeren.

**'Zo kan het ook' sleutel:
Bedenk verschillende manieren
waarop het kerstfeest van start
gaat.**

Doe het zo:

1. Vaak beginnen we het kerstdiner in de klas met een kerstliedje. Maar kan ook anders!
2. Bedenk samen op welke manier jullie kerstfeest van start gaat.
3. Kies één idee uit om verder uit te werken. Voeg daar details aan toe.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.





‘Dat is gek!’ sleutel:

Bedenk verschillende redenen voor het bestaan van een bepaalde gekke situatie.

‘Dat is gek!’ sleutel:
**Dat is gek! De Kerstman in een
zwembroek? Met een surfplank?
Hoe is dat zo gekomen?**

Doe het zo:

1. Bedenk speciale, gekke situaties, dingen of activiteiten die verklaren waarom de Kerstman tijdens kerst op z'n slippers met een surfplank een lekker frisdrankje drinkt. (zie volgende bladzijde)
2. Kies één idee uit om verder uit te werken. Voeg details toe aan het verhaal dat je rondom de plaat verzint.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.





Groter of Kleiner sleutel:

Verander een onderwerp of object door delen ervan aan te passen.
Maak de delen groter, kleiner of voeg er iets aan toe of haal iets weg.

Groter Of Kleiner sleutel:

**Wat als we met kerst niet een Boom
zouden versieren maar iets anders?**

**Wat kunnen we allemaal versieren en
hoe zou dat er uit zien?**

Doe het zo:

1. Maak een lijst van dingen die we in plaats van een boom zouden kunnen versieren (Hoe gekker hoe beter!)
2. In tweetallen kiezen de kinderen een idee uit en gaan dat uitwerken. Welke creatieve versieringen verzinnen ze voor hun boomvervanger?

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.



Voorspellingsleutel:

Voorspel hoe bepaalde voorwerpen of situaties er in de toekomst uitzien.

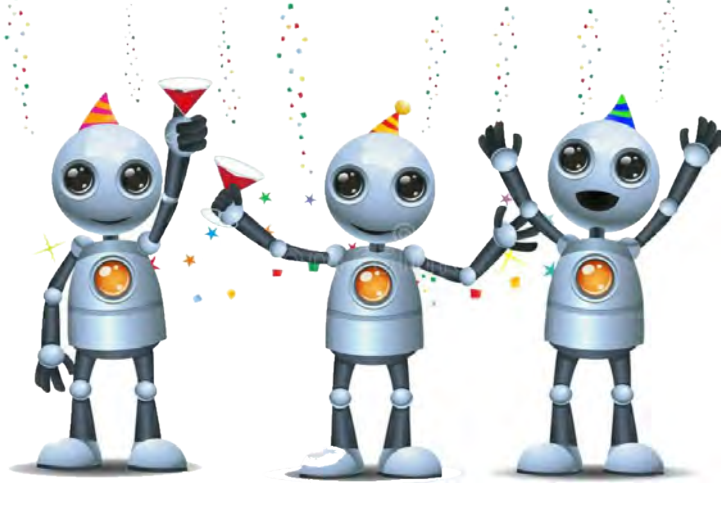
Voorspellingsleutel: Voorspel hoe we kerst in de toekomst kunnen vieren.

Doe het zo:

1. Maak een lijst van toekomstige ontwikkelingen - wat is over 100 jaar allemaal mogelijk?
2. Bedenk wat dit allemaal betekent voor het kerstfeest: welke elementen voeg je toe die nu nog niet mogelijk zijn?
3. Kies een idee uit en probeer te bedenken op welke manier dit nu wel al zou kunnen.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





Muursleutel:

Verzin alternatieven voor dingen die 'vast staan'. Bedenk op welke manier vaste overtuigingen toch anders kunnen.

Muursleutel: Een vliegende kerstboom? ONMOGELIJK!

Wat is 'onmogelijk' in jullie feest?

Doe het zo:

1. Brainstorm met elkaar een lijst van onmogelijke dingen die met kerst te maken hebben.
2. Kies een 'onmogelijkheid' uit en bedenk op welke manier dit wèl zal kunnen.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.



'Wat als...?' sleutel:
Zoek antwoorden op 'Wat als...' vragen

'Wat als...?' sleutel: **Wat als kerst in de zomer was?**

Doe het zo:

1. Bedenk samen allemaal gekke en grappige dingen die je kunt doen als kerst in de zomer zou vallen.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.





‘Hoe... zonder...? sleutel:

Zoek zo veel mogelijk antwoorden op verschillende ‘Hoe... zonder...?’ vragen.

**‘Hoe... zonder...? sleutel:
Hoe vier je kerst zonder:
..muziek, ..mensen, ..geld?’**

Doe het zo:

1. Bedenk met elkaar minimaal tien ‘Hoe...?’ vragen.
2. Kies drie vragen uit en brainstorm minimaal vijf antwoorden per vraag.
3. Kies een vraag uit en kijk wat je er van kan meenemen in jullie feest.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





'1+1=een idee' sleutel:

Verzin zoveel mogelijk ideeën voor de uitvoering van een opdracht waarbij je denkt aan een willekeurig gekozen woord in combinatie met de opdracht.

**'1+1=een idee' sleutel:
Brainstorm Kerstactiviteiten met de
volgende woorden:
kat - koek - pak - tekening**

Doe het zo:

1. Stel jezelf de vraag: 'wat kunnen we doen tijdens het kerstdiner als ik denk aan het woord '[...]' Laten we 'kat' als voorbeeld nemen: We organiseren een kattenkerstfeest voor al onze katten, we komen verkleed als kerstkatachtige, we spelen kat-en-muis etc. etc.
2. Zorg voor VEEL ideeën per associatie-woord.
3. Kies een idee uit en kijk wat je er van kan meenemen in jullie feest.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





Vraagsleutel:

Het antwoord is gegeven. Verzin vragen bij dit antwoord.

Vraagsleutel:
**Het antwoord is Kerstboom. Verzin
vragen bij dit antwoord.**

Doe het zo:

1. Minimaal tien vragen.
2. Probeer zo gek mogelijke vragen.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.





'Nietus' sleutel:

Stel vragen waarin woorden als 'niet' of 'nooit' of 'geen' in voorkomen.
Verzin antwoorden op die vragen.

'Nietus' sleutel:

**Wat mag absoluut NIET tijdens kerst?
Wat eet je niet? Wat drink je niet?
Wat doe je niet?**

Doe het zo:

1. Brainstorm met elkaar allemaal dingen die niet aanwezig zijn of gebeuren of mogen met kerst.

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
- Plakt details aan eerdere ideeën.
- Verzint steeds echt andere ideeën.





Plaatjesleutel:

Verwerk de lijnen op het blad in een tekening over het thema of onderwerp waaraan we werken in de klas

Plaatjesleutel:
Maak je naam van Kerstletters.
Schrijf en of versier de letters van je
naam op

KERSTERIGE

manier.

Doe het zo:

1. Wat neem je van kerstmis als onderdelen om je letters mee te versieren?
2. Hoe zorg je dat je dezelfde letters wel steeds hetzelfde maakt? Of hoeft dat niet?
3. Hoe zorg je dat je naam wel leesbaar blijft?

En onthoud! Een creatieve denker:

- Verzint zo VEEL mogelijk ideeën.
- Verzint zo origineel en gek mogelijke ideeën.
 - Plakt details aan eerdere ideeën.
 - Verzint steeds echt andere ideeën.



Jaaropleiding Begaafd Onderwijs

Schrijf je in voor komend jaar op

www.begaafdonderwijs.nl

... en leer hoe je met het grootste gemak zelf je thema's vormgeeft met rijke en uitdagende opdrachten die de kinderen aan het denken zetten.

Vijf e-Courses

- eigen tempo
- eigen tijd en plaats
- eigen niveau
- Vol praktische materialen

Data Studiedagen

Vrijdag 11 februari

14:00 - 17:00 uur

woensdag 23 maart

10:00 - 16:00 uur

vrijdag 23 september

10:00 - 16:00 uur

woensdag 09 november

10:00 - 16:00 uur

Locatie

Buitenplaats Bergse
Bossen, Driebergen

Kosten

*Vijf e-Courses +
leermaterialen, projecten, losse
activiteiten en relevante
bronnen*

*Vier studiedagen + train-de-
trainer materialen + lunch &
consumpties gedurende de
dagen*

Prijs: € 1850,-





Exemplarisch Materiaal

Binnen de onderwijsvisie van **Begaafd Onderwijs** speelt het actief ontwikkelen van goede denkvaardigheden een grote rol.

Voor groep 1 tot en met 4 gebruiken we *onder andere* de analytische, kritische en creatieve denksleutels en graphic organizers.

In dit document zie je op welke manier je met de 'Professor Steen & Vriendjes' -materialen aan de slag kan in jouw (plus)klas.

Binnen het thema 'Kerst' vind je activiteiten die het analytische, kritische en creatieve denken van de leerlingen aanspreken en ontwikkelen.

Dit voorbeeldmateriaal dient ter inspiratie.

In de jaaropleiding Begaafd Onderwijs leer je onder andere hoe je zelf met het grootste gemak dit soort activiteiten ontwikkelt.

Ook ontvang je volledig uitgewerkte themaprojecten en alle materialen om zelf thema's op deze manier vorm te geven.

